WASHINGTON DC 200
NEWS CTT
DRAUGAS, CHI. IL 60629

THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c ANTRADIENIS — TUESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 26, 1974 Nr. 277

Jie kenčia už religinius įsitikinimus

Sacharovas kreipiasi į Pasaulio sąžinę, kad būtų paleisti lietuviai, suimti už knygų platinimą

**Pasaulinei Bažnyčių Tarybai,
Katalikų Bažnyčios 1974 metų
Sinodo dalyviams Romoje,
Pasaulio visuomenei!**

Maskvos Žmogaus teisių gynimo komitetas gavo penkių Lietuvos katalikų dvasiškių pasirašytą atsišaukimą.

Aš skiriu labai daug reikšmės jų dokumente iškeltiems klausimams ir todėl to jų atsišaukimo kopiją siunčiu jums ir drauge skelbiu jį pasaulio opinijai. Aš prašau jus imtis ginti tuos žmones, kurie buvo suimti vien už jų religinius įsitikinimus. Jie bus Sovietų Sąjungoje teisiami netolimoje ateityje.

1974 spalio 17.

(pas.) **A. Sacharov,**
akademikas

Lietuvos katalikų dvasiškiai Žmogaus teisių gynimo komitetui SSSR, Maskva

Atsišaukimas

1973 - 1974 metais Lietuvoje buvo areštuoti sekantieji asmenys:

1973 lapkričio 19 dieną buvo areštuotas **Petras Pliuira.** Antrasis suimtasis — **Povilas Petronis.**

1973 gruodžio 4 buvo areštuotas **Virgilijus Jaugela,** remiantis Liet. SSR, Baudž. Kodekso straipsniu 68.

1974 balandžio 24 buvo suimtas **Juozas Gražys,** remiantis Lietuvos SSR Baudž. Kodekso straipsniu 68.

1974 rugpiūčio 27 buvo suimta **Nijolė Sadūnaitė,** remiantis tuo pačiu Liet. SSR Baudž. Kodekso straipsniu 68.

Buvo areštuota ir daugiau asmenų, tačiau jų pavardžių mums nepavyko sužinoti.

Sovietų Sąjungos valdžios organams visai nebūtų reikalo suimdinėti žmonių, jeigu Lietuvoje būtų leidžiama spausdinti pakankamas skaičius tikintiesiems reikalingų maldaknygių ir katekizmų ir bent minimumas gyvybiškai reikalingos religinės literatūros, ir tikintieji nebūtų diskriminuojami. Maldaknygių naminiu būdu gamintojai yra kaltinami, remiantis Liet. SSR Baudž. Kod. straipsniu 162, kaip užsiimą nelegalia pramone. Tai netiesa. Suimtiesiems visai nerūpėjo jokia pramonė ar pasipelnymas, bet jiems rūpėjo bent iš dalies parūpinti tikintiesiems reikalingų maldaknygių.

Kiti suimtieji yra kaltinami pagal Liet. SSR Baudž. straipsnį 68, kuriuo yra baudžiami asmenys už laikymą ir platinimą subversinės literatūros, kuria norima nuvertinti sovietų valdžią (sistemą). Tokia literatūra, pagal Sovietų Sąjungos milicijos organus yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika!

Bet argi galima Liet. Kat. Bažnyčios Kroniką vadinti subversine literatūra? Juk joje yra paduodami tikri faktai, kaip sovietų valdininkai pažeidžia tikinčiųjų teises ir tuo būdu laužo sovietiškus įstatymus. Liet. Kat. Bažnyčios Kronika nelaiko savo tikslu nuversti ar susilpninti sovietų valdžią Lietuvoje, bet ji, kaip vienintelė viešа tribūna, nurodo faktus, kuriais yra laužomi sovietų įstatymai, ir reikalauja, kad valdžios organai tų įstatymų laikytųsi. Tokiu būdu Liet. Kat. Bažnyčios Kronika nedaro jokios žalos visuomenei ar sovietų sistemai. Priešingai, tuo būdu jiems padeda. Todėl jokiu būdu negalima taikinti Liet. SSR Baudž. Kod. 68 straipsnio už Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos laikymą ir platinimą.

SSSR Baudž. Kod. 106 straipsnis leidžia laikyti suimtą asmenį be teismo tik iki 9 mėnesių, tačiau dalis aukščiau paminėtų suimtųjų be teismo jau yra laikomi beveik vienuolika mėnesių.

Sovietų valdžios organai, kurie laiko areštuotus minėtus asmenis, patys laužo sovietų įstatymus, t.y. SSSR Konstitucijos 125 str., Liet. SSR Baudž. Kod. 106 straipsnį, arba neteisėtai juos taiko., Liet. SSR Baudž. Kod. 68 straipsnį. Tai turėdami galvoje, mes laikome beprasmišku dalyku kreiptis į sovietų teisines įstaigas ir todėl mes kreipiamės į SSSR Žmogaus teisių gynimo komitetą ir į pasaulio sąžinę.

Užstokite nekaltus suimtuosius!

(Pasirašė penki Lietuvos katalikų kunigai).

(E.)

Dar apie Rygos spaustuvės susekimą

KOPENHAGA. — Danų laikraštis "Berlinske Tidende" plačiau aprašė Rygos slaptos spaustuvės likvidavimą. Spaustuvę buvo įrengę protestantai evangelikai. Joje spausdino ne prieš-sovietinę literatūrą, bet tik Šventąjį Raštą. Mašinų dalys buvo atgabentos iš užsienio atskirom, mažom dalim ir vietoje sustatytos. Suimtas jos vedėjas Genadijus Kruškovas ir dar 8 kiti darbininkai, konfiskuota keletas tūkstančių atspausdintų Šventraščių, keletas tonų popieriaus. Sakoma, kad spaustuvės suradimas buvęs dėl išdavimo. KGB buvo paskyrusi 50,000 rublių tam, kuris nurodys spaustuvės vietą. Įdomiausia, kad pati spaustuvė buvo tuose pat namuose, kur ir Rygos milicijos viena nuovadų. (t.)

Pati pirmoji Simo Kudirkos nuotrauka Amerikoj, New Yorko JFK aerodrome 1974 lapkričio 5. Su juo Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas ir prel. J. Balkūnas (Birutės Radzivanienės nuotr.)

Pasikalbėjimas su Kudirka per Radio Liberty

NEW YORK. — Radio Liberty lapkričio mėnesio 20 padarė pasikalbėjimą su Simu Kudirka, ir 90 minučių trunkąs užrekordavimas bus perduotas į Lietuvą lietuviškai. Apie Kudirką, jo teismą ir išlaisvinimą iš koncentracijos stovyklos. atvykimą į Ameriką Radio Liberty klausytojus už geležinės uždangos informavo plačiai, bet tai buvo daroma ne lietuvių kalba.

Lietuvių kalba transliacijos bus pradėtos 1975 sausio mėnesį. Sausio ir vasario mėnesiais transliacijos bus tik kartą per savaitę, o nuo kovo mėn. kasdien. Programose bus žinios, politiniai komentarai, kultūrinės reikšmės ir kitokios informacijos.

Radio Liberty veikla nuo 1953, į Sovietų Sąjungos gyventojus transliuoja 18 kalbų. Po lietuvių kalbos įvedimo, tas pats bus padaryta ir su latvių ir estų kalbomis. Lėšos skiriamos iš Amerikos iždo. Personalas jau komplektuojamas.

BRIUSELIS. — Briusely leidžiamas žurnalas "Catacombes" rugsėjo mėnesio numery įdėjo apsčiai žinių apie tikinčiųjų persekiojimus ok. Lietuvoje.

Kitas Briusely išeinąs žurnalas "Cahiers du Samizdat" (Samizdat Sąsiuviniai) kreipės į lietuviškas įstaigas, prašydamas prisiųsti visas "LKB Kronikas" ir kitus pogrindžio leidinius, žadėdamas visa tai atspausdinti savo puslapiuose ir paskleisti plačiam pasauly. Praeity žurnalas atspausdino Kalantos susideginimą ir kitus Kauno įvykius.

Graikai prieš Ameriką ir karalių

ATĖNAI. — Dešimtys tūkstančių graikų jaunuolių, minėdami praėjusiais metais studentų riaušes, surengė demonstraciją miesto centre ir žygiavo pro Amerikos ambasadą su šūkiais "Šalin Amerikos imperializmas", "Šalin NATO", "Išmesti amerikiečius iš Graikijos bazių" ir kt. Kas tuos šūkius pagamino ir pakurstė jaunimą, labai aišku.

Dar kiti šūkiai buvo ir prieš karalių, kurio grąžinimo klausimas bus sprendžiamas plebiscitu gruodžio 8. Buvo matyti ir tokių plakatų: "Karališkąją karūną į šiukšlių dėžę".

Turkija pasitikės tik savo ginklais

ANKARA. — Naujasis Turkijos ministeris pirmininkas Sadi Irmak pateikė parlamentui vyriausybės programą, numatė greitai būsiančius rinkimus. Dar jis pasiūlė sukurti savo karinę pramonę, nes nesaugu pasitikėti tik importuotais ginklais, kai kiekvienu metu galima jų pristatymo netekti. Amerika, didžiausias ginklų teikėjas, nuo gruodžio 10 gali sulaikyti ginklų siuntas, jei Kongresas nebus įtikintas, kad turkai Kipro atžvilgiu turi gerų intencijų, jei iš užimtos teritorijos pradės trauktis.

ADDIS ABABA. — Etiopijoj jaučiama baimė ir nervingumas, sužinojus, kad 60 asmenų buvo sušaudyta, ir teismas laukia dar 140 kitų, taip pat buvusių aukštose pareigose. Sakoma, kad likusiems mirties bausmės prokuratūra nereikalauja.

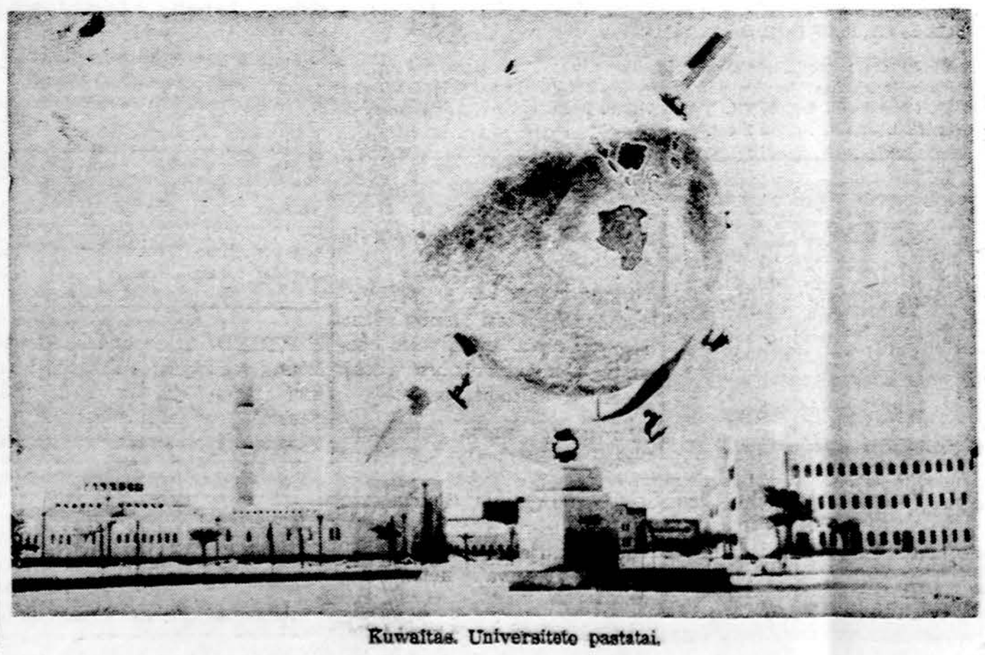

Kuwaitas. Universiteto pastatai.

Ką daryti su teroristais?

TUNISAS. — Britų Super VC - 10 keleivinio lėktuvo drama baigėsi, kai po keturių dienų įtempimo keturi arabai pasidavė Tunisijos policijai. Tik dar neaišku vakar buvo, ką su jais Tunisija darys, ką darys su 7 iš Egipto ir Olandijos atvežtais įkalintais teroristais. Pirmosiose žiniose sakoma, kad anuos keturis laiko suėmę. Paskutinėmis minutėmis teroristai ginčijosi savo tarpe, ar jiems ne geriau likti kankiniais ir susisprogdinti su lėktuvu ir jo įgula. Palestinos išlaisvinimo organizacija pasmerkė teroristų veiksmus ir pareikalavo juos išduoti, žadėjo nubausti. Tunisija pažadėjo jų neišduoti, tada teroristai atsisakė savo planų ir pasidavė.

Siūlo iškraustyti amerikiečius

NEW YORK. — Šiaurės Korėja kreipėsi į Jungtines Tautas, kad iš Pietų Korėjos būtų atitraukti Amerikos kariuomenės daliniai, esantieji po Jungtinių Tautų vėliava.

Komunistinių kraštų, Azijos ir Afrikos valstybės vėl pasiūlė Jungtinėms Tautoms pašalinti Kambodijos prezidento Lon Nol delegaciją ir jos vieton pasodinti buvusio diktatoriaus princo Norodom Sihanouko atstovus. Toks pat siūlymas buvo ir pernai tuo pačiu metu, bet nepraėjo.

Sustiprins kovą prieš teroristus

LONDONAS. — Darbiečių vyriausybė svarsto priemones kovai su didėjančiu terorizmu. Pirmiausia bus suteikta daugiau teisių policijai. Policija galės sulaikyti įtartinus asmenis ir išlaikyti suimtus savaitę laiko, kai dabar gali tik 48 valandas. Paskui policija stropiau tikrins pasienius, uostus, aerodromus. Dar yra siūlymų atgaivinti mirties bausmę.

PARYŽIUS. — Sovietai, Japonija ir dvi Amerikos firmos — El Paso ir Occidental Petroleum pasirašė 400 mil. dolerių vertės susitarimą bendrom jėgom eksportuoti Sibiro natūralių dujų atsargas.

TOKIJO. — Henry Kissingeris iš Vladivostoko pirmiausia atskrido į Tokijo ir su japonais diskutavo Fordo - Brežnevo sutartą strateginių ginklų apribojimą. Vakar jis jau turėjo būti Pekine.

WASHINGTONAS. — Anglia-kasiai su anglies pramonės atstovais persvarstė sudarytą kontraktą, pataisė ir laukiama darbininkų ratifikavimo. Kol tai bus padaryta, darbas nebus atnaujintas iki gruodžio pirmųjų savaičių.

NEW YORK. — Nelson Rockefellerio žmonai Happy vakar buvo padaryta antra vėžio operacija dešinėj krūtinės pusėj. Operacija, sakoma, pasisekė.

Portugalų kalba biuletenis "Boletim Baltico", leidžiamas Sao Paulo jungtinėmis pabaltiečių pastangomis, išleido savo 5 (14) numerį, 1974 spalis. Turinyje: Estija ir estai, Latvija ir latviai, Lietuva ir lietuviai, emigracija iš S ov. Sąjungos, pabaltiečių paroda Sao Paulo. *(E.)*

VILTYS GINKLAVIMO LENKTYNES SULAIKYTI

Nėra prasmės toliau lenktyniauti, kai vienas kitą sunaikinti turi priemonių kelis kart daugiau nei reikia

WASHINGTONAS. — Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Ron Nessen laikraštininkams sakė, kad ko Nixonas nepadarė per penkerius metus, Fordas pasiekė per tris mėnesius. Strateginių ginklų apribojimas principiniai sutartas Vladivostoke, detalės bus išdirbtos ir beveik tikra, kad kitais metais sutartis bus pasirašyta. Plačiau apie tai praneš pats Fordas Kongrese. Susitarimas, kai bus pasirašytas, veiks nuo 1977 spalio mėnesio iki 1985 gruodžio. Anksčiau, negu pasibaigs susitarimas, bus pradėtos naujos derybos tolimesnio ginklavimosi apribojimui ar esamų ginklų sumažinimui.

Iki šiol derybose nebūdavo galima rasti abiem pusėm priimtinos formulės, kurią galima būtų pritaikinti kombinuotai ginklų kiekybei ir kokybei. Pusė bėdos, jei puolamieji ginklai būtų tik su vienu sprogmeniu, bet kai raketos gaminamos su keliomis galvutėmis, prisidėjo naujas elementas, ir dėl to derybos amerikiečių su sovietais įklimpo. Tai dar nereiškia, kad visa, kas sunkiausia, jau nugalėta ir SALT II vyrai Genevoje neturės ko veikti.

Kas paskatino?

Kas paskatino abi puses ieškoti sprendimo? Priežastys gali būti tos:

1. Sovietai aiškiai mato, kad atominių ginklų kokybėje su Amerika susilyginti negali;

2. Abi pusės sandėliuose ginklų turi tiek, kad viena kitą sunaikinti gali kelis ar keliolika kartų;

3. Abiejose pusėse baiminamasi, jog įsitikinus savo šiokia tokia pirmenybe, gali būti didelė pagunda staigiu puolimu sunaikinti kitą ir neduoti galimybės atsikirsti, sako Dofrey Sperling, "Monitor" korespondentas, lydėjęs Fordą į Tolimuosius Rytus.

Amerikiečių spaudoj komentarų apie susitarimą yra daug, bet nuo galutinių išvadų susilaikoma. Spauda iškėlė ir kelis atvejus, kur Amerika iš savo pusės daranti didesnes nuolaidas sovietams. Pirmiausia susitarta apriboti bombonešių statybą. Amerika čia yra toli pranašesnė, tolimojo skridimo bombonešių B-52 turi 550, o netrukus pradės juos keisti į dar pavojingesnius B-1, kai sovietai turi panašių lėktuvų tik 140.

Antra, prie tarpkontinentinių raketų pridedamų galvučių Amerika jau turi apie 10,000, kai sovietai jas tik pradėjo bandyti. Tos galvutės pirmoj eilėj skiriamos priešo raketų bazėms naikinti.

Sovietai sutinka apriboti ar sumažinti savo raketų skaičių. Jie turi jų 1,618, kai Amerika 1,054. Apie povandeninių laivų raketų apribojimą dar nėra pakankamai aišku.

Waldheimas į Vid. Rytus

NEW YORK. — Kurt Waldheim, J. Tautų generalinis sekretorius, išvyko į Vid. Rytus. Vakar jis buvo Damaske, šiandien turėtų būti Jeruzalėj ar Tel Avive, o rytoj Kaire. Nori kaip nors išvengti galimo ginkluoto konflikto tarp Izraelio ir Sirijos ir JT dalinius palikti neutralioj zonoj. Šeštadienį baigsis JT kariuomenės mandatas.

Izraelis, nieko nelaukdamas, prie Sirijos sienos pradėjo statyti sustiprinimus.

CHICAGA. — Didieji Chicagos laikraščiai — "Chicago Tribune" ir "Chicago Sun - Times" nuo gruodžio 1 pakelia kainą, ir sekmadienio laidos kainuos ne 40, bet 50 centų.

Vakarų Vokietijoje svečių darbininkų teisėmis ligi šiol dirbo 1 milijonas turkų. Dabar jų skaičius sumažėjo ligi kelių šimtų tūkstančių. Nuotraukoj turkiškas "getas" Kreuzburge, turkiškos krautuvės ir net gatvių parašai turkų kalba

PHOENIX, Arizona. — Greyhound autobusų vairuotojai ir kiti tarnautojai su kompanija pasirašė susitarimą ir streikas, tęsęsis savaitę, baigtas. Streikavo 16,000 žmonių.

WASHINGTONAS. — Paskelbus dalinę amnestiją Vietnamo karo dezertyrams ir vengusiems karinės tarnybos, iš 12,500 tokių asmenų amnestija pasinaudojo tik 1,470.

KALENDORIUS

Lapkričio 26: šv. Leonardas, šv. Jukunda, Dobilas, Aušrelė.

Lapkričio 27: šv. Virgilijus, šv. Bilhilda, Skomantas, Girdutė.

Saulė teka 6:51, leidžias 4:23.

ORAS

Dalinai apsiniaukę, 30 proc. galimybė lietaus arba sniego, šilčiau, apie 40 laipsnių.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

JAUNAS KRIMINALISTAS — SENAS LIGONIS

Beveik visi nusikaltėliai vaikai jau nuo mažens liguistoj aplinkoj buvo dvasia sunegalavę.

R. Vyman Sanders, M.D.

Dauguma nusikaltėlių vaikų yra išaugę netikusioj aplinkoj. Jie neišmoko pasitikėti kitais ar nuo kitų būti priklausomi. Kai jaunuo lis stokoja intelekto ir dar jausmais būna nesusitvarkęs, jis yra labai dvasiniai nesveikas. Tokių nesveikų padariniai — augantis kriminalas šiame krašte. Ne policijos didinimu, ne ginklų mažinimu ir ne kalėjimų statymu mes nugalėsime tokį negerumą. Niekas nekalba apie svarbiausią kriminalo priešą — žmoniško žmogaus išauginimą mūsų pačių tvarkingu elgesiu. Tik jausmais sveikas žmogus pajėgia žmoniškai elgtis. Taip besielgiančių išsiauginimas yra kriminalinių nusikaltimų naikinimas. Nėra kito kelio šiam blogiui iš mūsų tarpo pašalinti. Tai kodėl mažai kas rūpinas svarbiausiais darbais kovoje su kriminaliniais nusikaltimais, dažnas paklaus. Nėra lengva save susitvarkyti. Už tai visi vengia sunkaus užsiėmimo, meta kaltę kitam. Daugelis vengia sun kesnių darbų — tegul juos kiti nuveiks. Taip ir eina iš blogos pa dėties į dar blogesnę nusikaltimų sritį. Visi įpratom tik simptomus gydyti — niekas nesigriebiam blogio šaknų rauti. Todėl kriminaliniai nusikaltimai šakoja, lapoja, žiedus krauna-netrukus pradės labai karčius vaisius vesti. Tada bus padėtis be išeities. Turės sunykti visas, bet kada atsiektas gerų žmonių gėris, kūryba ir pakenčiamas gyvenimas. Jau dabar yra perdaug žmonių, kurie iš žmogaus kančios sau teatrą daro. Jie giria priešą, teriojantį Lietuvą. Jie pateisina kankinimą mūsiškių ir visų kitų nekaltų žmonių. Dabar keliasdešimties žmonių akivaizdoje kriminalistas smaugia - piausto žmogų, o visi kiti tik stebi - tikras teatras žmogaus kančia jausmais nesveikuoliui. Mes piktinomės pirmųjų krikščionių žudymais teatro scenoje. Dabar mediciniškoje spaudoje yra tą mūsų elgesį pajuokiančių karikatūrų. Vienoje karikatūroje gydytojas, atvaizduotas romėno rūbuose, pataria pacientei atvedusiai liūtą gydymui. Gydytojas pataria romėnei duoti liūtui po vieną krikščionį kas dieną — ir jis susitvarkysiąs.

Greit persimes nežmoniškumas į minias ir žmogaus kankinimas bus pakenčiamas kaip bet kuris kitas eilinis nuotykis. Štai kokius javus mes turime piauti, kai mes dykinėjome, lėbavome, religijos grožį burtais apsiautėme ir visai nesirūpinome, kad mūsų prieauglis mūsų elgesių įtakoje augtų į tikrą žmogų. Tikras žmogus pajėgia geru darbu džiaugtis. Toks nelaiko darbo prakeikimu. Ne dėl darbo dejuoti mes turėtume, bet džiaugtis, kad pajėgiame dirbti. Tai jausmais sveiko žmogaus nusiteikimas. Kas kitaip darbą žmogui perstato — tas mirtinai nusideda. Gana tokios elgsenos mūsų tarpe, nes nusikaltimai jau baigia užsmaugti mus.

Kas 43 minutės žmogžudystė

Nežmoniškumas ir kriminališkumas šiame krašte auga kaip ant mielių. Dar 1967 metais viena žmogžudystė čia buvo papildoma kas 43 minutės. Plėšimas — kas 20 sekundžių. Automobilio vagystė — kas 48 sekundės. Po šešių metų 1973 m. sausio Gallup Poll tyrimai nustatė, kad šiame krašte per paskutinius metus vienas iš trijų čia gyvenančių žmonių (miestuose, kur susikimšę žmonės gyvena) vienas būna iš užpakalio užpuolamas, apiplėšiamas ar nuosavybės netenka. Priemiesčiuose irgi ne daug kuo geriau: ten kas penktas žmogus per paskutinius metus buvo užpultas, apiplėštas ar apvogtas.

Žinoma, kad ne visi minėti kriminaliniai nusikaltimai buvo atlikti šešiolikmečių. Tik vienas dalykas yra faktas, kad visi minėtuose kriminaliniuose elgesiuose dalyvaujantieji jau nuo mažens pasižymėjo nusikalstamumu. Iš seno turėtas nesveikumas sužydėjo jaunystėje. Senas —nuo jaunų dienų dvasinis — jausminis ligonis tapo kriminalistu, sulaukęs šešiolikos metų. Toks žmogaus nežmoniškas elgesys yra jausmais pairimo pasėka. O kai dar prie minėto blogio prisideda dar ir menkas protas — visai žmogus tampa pabaisa visuo menei. Jausmais paįręs ir menko intelekto asmuo neranda pasitenkinimo mokykloje. Tada jo gyvenimas dar pablogėja. Nė nemanykime, kad tokį žmogų gali pataisyti policininkas, teisėjas, kalėjimas. Toks mūsų manymas būtų savęs apgaudinėjimas. Mes tokius jausmais ligonius atiduodami vien policininkui ir nusiraminę toliau lėbaujame — tuomi tik sau patiems negarbingą galą artiname. Laikas mums patiems jungtis į žmoniškai besielgiančiųjų ir reikiamus darbus dirbančių jų eiles. Tik tada mes galėsime šiek tiek laimingesniu gyvenimu džiaugtis. Juk, dabar jau dažnas bijomės nosies iš namų iškišti. Tuoj ims tuštėti mūsų kultūringi parengimai, jei toliau nusikal timai mūsų palangėj keros ir į mūsų trobas ims veržte veržtis.

Nusikaltėlio jaunuolio tipas

Kalifornijos universiteto UCL A Neuropsichiatrinis institutas turi skyrių, kuriame gydomi leng vai protiniai atsilikusieji jaunuoliai. Daugelis tokių berniukų ir mergaičių atsiunčiami iš Los Angeles Bandymo deparamento. Štai vieno tokio jaunuolio gyvenimo svarbiausieji bruožai. Jis — ketu riolikmetis juodukas, išsilavinimas žemiau vidutinio. Minėtas departamentas, atsiuntęs pažymi, kad jis buvo nuo senai nesusivaldantis vagišius Du kartu voges automobilius. Jis parbloškė savo seserį, einančią priešais automobilį. Kartą jis buvo ją pagrobęs. 1966 m. jis per dvi dieni sukėlė septynis gaisrus. 1968 m. dar du gaisrus sukėlė. Paskutiniu laiku jis buvo prašalintas iš mokyklos, nes grąsino savo mokytojui su užtaisytu ginklu. Prieš atsiunčiant jį į Kalifornijos universiteto gydyklą, buvo gydytas dvie jose psichiatrinėse klinikose, kaip ateinantis pacientas. Jis buvo Juvenile Hall tris kartus. Jis buvo kurį laiką Bandymo departamen to jaunuoliams laikinoje stovykloje. Kai minėta įstaiga jį priėmė, gydytojai pareiškė, kad tokiam jaunuoliui nėra kitur vietos: jis buvo perdidelis nusikaltėlis, kad jį talpintumei kartu su protiniais atsilikusiais — kitur jo nepriėmė kaip pavojingo nusikal tėlio, nes galėjo ką nors padaryti.

To vaiko motina pasisakė, kad ji buvusi našlaitė ir turėjusi labai vargingą vaikystę. Tas jos vaikas gimęs jai esant neištekėjusiai. Kai kūdikis buvo vienerių metų amžiaus, ji ištekėjusi už vyriškio, kuris irgi buvo buvęs našlaitis. Motina to vaiko įvairiomis ligomis sirgusi ir visą savo gyvenimą negalavusi pajrusiais jausmais. Kelis kartus ji buvo išprotėjusi — tai sudarė jai nepakeliamą gyvenimą su jos šešiais vaikais.

Kai tas vaikas kiek paūgėjo, nuolat turėjo nelaimingų atsitikimų. Du kartu jis įkišo savo pirštus į skalbiamą mašiną. Keturių metų jis atsitiktinai išgėręs šarmo. Motina tvirtina, kad jis pradėjęs vogti būdamas vaikų darželyje. Vagystės tęsėsi iki šiai dienai. Motina skundėsi, kad ji negalėdavosi jį sutvarkyti net tada, kai jis buvo dar visai mažas.

Kai jis buvo priimtas į minėto universiteto psichiatrinį skyrių, jis buvo patrauklus, kalbus, paviršutiniškai malonus jaunuo lis. Jis laisvai kalbėjo apie savas negeroves, bet visai nesirūpino apie tas blogybes, kurias jis papildė. Jis prisipažino, kad jis turi nemalonumą visą savo gyvenimą. Pasakojo, kad vaiku būdamas pergyvenęs baisius dalykus: jo motina ir tėvas mušdavo jį su tėvo diržu ir jis negalėdavęs tokio mušimo išvengti, nes buvęs mušamas abiem atvejais — nusi kaltęs ar ne. Paskutiniu laiku jis turėjęs reikalų su policija, nes vogė namuose, vogė automobilius, nešėsi ginklą mokyklon, padegi nėdavo šunies kailį. Jis vis nusakydavo priežastis, kodėl jis taip darydavo ir kreipė mažai dėmesio į tokių jo darbų pasėkas. Jis sakėsi pavogęs automobilį ir apvažiavęs savo namus todėl, kad jo motina matytų, kad jis galįs vairuoti. Jis aiškinosi, kad nešėsi mokyklon ginklą todėl, kad jį galėtų parduoti ir Kalėdoms nupirkti tėvui dovaną. Jis padegdavo šuns kailį todėl, kad mėgęs žiūrėti į liepsną.

Paklaustas, kaip toks nusikalstamumas pas jį prasidėjęs, jis paaiškino, kad jo tėvai jį raginę nustoti taip darius, bet jie niekada nesulaikę jo nuo bet kokio nusikaltimo, o tik jį mušę nusikaltimą padarius. Paklaustas dėl savo ateities, jis atsakė: — "Mano rankos padės man. Aš tikiu, jos apsaugos mane nuo blogumų. Aš turiu tai atlikti pats."

Trejopas jaunuolių nusikalstamumas

Yra trejopas jaunuolių nusikalstamumas: 1. Nusikalstamos grupės veiksmai paveikia jaunuolį ir jis juos kartoja. Jaunuolis persiima savo amžiaus nusikaltėlių nuotaikomis: ką nusikal tėliai jo amžiaus vertina, tą ir jaunuolis ima vertinti. Jis perima savo draugų nusikaltėlių elgesį ir išmokimes. Pradedami nusikaltimai įgyvendinti prieš kitas grupes. 2. Šita rūšis nusikaltimų pas jaunuolius yra jų bėgimas nuo nemalonios aplinkos. 3. Tai nevisuomeniškų-agresyvių nuotaikų jaunuolio elgesys. Tai vieniš, mažai draugų turinčių jaunuolių nusikaltimai. Jie daugiausia nukreipti prieš draugus, autoritetus, su kuriais jaunuolis susiduria. Apie pastarąją nusikaltimų rūšį pakalbėsime kita proga.

Išvada. Norėdami gydyti jaunuolį nuo nusikalstamumo turime gydytis patys save. Tik žmoniškai besielgiančių suaugusiųjų aplinkoje gali išaugti jausmais sveikas jaunuolis. Kito kelio nėra, nebuvo ir nebus. Ne tiek kalėjimais bei policininkų gausa mes turėtume rūpintis, kiek gerinti savo pačių elgesį. Mes savo nežmoniškumu, peštynėmis prisiauginome tiek usnių savo palangėse, kad jos jau dabr pradėjo mums akis badyti. Ėmėme nerimauti, o reikėjo senai mums pasukti žmonišku keliu. Tada mažiau būtų mūsų tarpe jausmais pairusių jaunuolių. Iš tokių susidaro visas nusikalstamumas, dabar siaučiąs mūsų aplinkoje. Pra dėkime tikrą kovą su nusikaltimais, pirmiausia pradėdami nuo savęs.

Pasiskaityti. Medical Insight, March 1974.

Žinomas visuomenininkas Jonas Jasaitis su savo artimaisiais klausosi lietuviškos muzikos Lietuvio sodyboje Nuotr. M. Nagio

MEŠKOS

Rudosios meškos (lokiai) ne visuose pasaulio kraštuose užtinkamos. Seniau kai kur jų buvo daug, bet šiais laikais visai išnyko, pavyzdžiui, kad ir Lietuvos miškuose. Vakarų Europoje meškų yra tik dvejose vietose: Pirėnų pusiasalyje ir Apeninų pusiasalio Abrukų miškuose, Gran Saso kalnuose. Tačiau Šiaurės Europoje meškų dar yra Skandinavijoje, Estijos ir Rusijos šiaurinėje dalyje.

Lenkijos meškos gyvena Tatruose ir Belovėžo giriose. Be to, meškų yra Balkanuose, Jugoslovijoj, Rumunijoj, Vakarų Karpatuose, Transilvanijos Alpėse ir Šiaurės Kanadoje.

Meškos maisto ieško panašiai kaip ir vilkai. Kamčatkoje jos, kaip vagys, iškrato visus žvejų tinklus. Rudosios kur nors vandeny užtikusios tinklą, ištraukia iš vandens ir išima visas žuvis. Be to, jos moka ir pačios žvejoti. Meškos gaudo ir gyvius: ardo skruzdėlynus ir ėda skruzdėles; ieško avilių ir kopinėja medų. Bitės jam negali įgilti per ilgus ir tankius gaurus. Įgelta į nosį ima niurnėti ir purtinti galvą. Rudosios meškos labai mėgsta naminių gyvulių mėsą. Yra tokių, kurios gaudo vien tik naminius gyvulius. Jos priselina prie kaimenės ir laukia, kod viena kita karvė atsiskirs ir nuklys nuo kitų. m.

Praėjusią vasarą prisiminus. Jaunimas ir senimas sutartinai užkandžiauja Alvudo užkandinėje Nuotr. M. Nagio

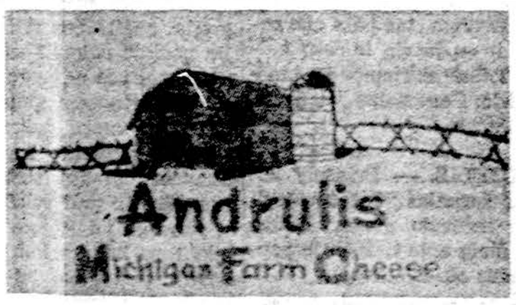

40 METŲ ANDRULIO SŪRIŲ SUKAKTIS

Jonas ir Angelė Andruliai aprūpino lietuvius skaniais jų gamybos sūriais per 30 metų. Jų sūnus Allen ir Zuzana Andruliai dabar jau 10 metų kai perėmė sūrių gamybą iš senųjų Andrulių ir stengiasi patenkinti jų sūrių valgytojus.

Andrulio sūris yra gaminamas iš sveiko šviežio pieno, vartojamas natūralus rauginimas, nevartojant jokių dirbtinų priemaišų, tai sūrio maistingumas ir jo skonis yra visų mėgiamas. Gaminamas rūgštus sūris su druska ir be druskos, o taip pat ir pusiau saldinis sūris. Dabar, kada pienas yra žymiai pabrangęs, tai ir sūriai brangesni, negu kad buvo anksčiau. Allen Andrulis maloniai prašo parašyti jam, kaip jums patinka sūris, ir pareikšti savo pageidavimus. Rašyti: **Allen Andrulis, c/o Michigan Farm Cheese Co., FOUNTAIN, MICHIGAN, 49410.**

40 metų sukakties proga Andrulio sūrių galėsite paragauti užėję į Stasio ir Marijos Metrikių parduotuvę **(FARM FOOD CO.) 1811 W. 47th St., Chicago, Ill. 60609, Tel. YArds 7-8393.** Parduotuvė atdara Pirmad. iki Penktad. nuo 9 v. r. iki 2 val. p. p.

ARBET FURNITURE
2442 W. 47tn St., Chicago, Ill. – FR 6-1100
PILNAS APSTATYMAS BALDAIS
BALDAI — APPLIANCES — KILIMAI
— STEREO — SPALVOTA TV
Visų plačiai reklamuojamų firmų
Krautuvė atdara:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.
AUGUSTAS BELAUSKAS, vedėjas

Dr. F. W. Benbow kabinetą perėmė
DR. RAIMUNDAS BLAŽYS
DANTISTAS
1007 Curtiss Street
Downers Grove, Ill. 60515
Valandos pagal susitarimą.
Tel. — 968-0045

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-3500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Publlished daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Subscription Rates: $22 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $20.00. Canada $22.00. Foreign Countries — $23.00.

	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

● Redakcija straipsnius talpo savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.
● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad 6 iki 7:30 val. vakaro
šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3648

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR SLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
840 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet antrad. penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Redoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6968
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So., Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 8-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3344 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 v. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad ir šeštad tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 11 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 vak. šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt nuo 2 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2628 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5548

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GB 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1228
Ofiso val.: Pirm., antr. treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. PRospect 6-9402
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

Nuolat patariama

VAŽIUOTI IR GYVENTI

Prieš ilgesnius savaitgalius amerikiečiai ragina, kad visi važiuojantieji, ypač išsirengę į didesnes keliones, būtų atsargūs. Dar rudenį Illinois valstijos sekretoriaus įstaiga išsiuntinėjo raštus kunigams, kad šie įspėtų parapiečius, patardami imtis kelyje visų saugumo priemonių. Yra faktas, kad kas nors iš kelio namo nebegrįžta, bet taip pat faktas, jog galima apsisaugoti, kad keliauninkai kuo mažiau kelionėje nukentėtų. Viso to akivaizdoje amerikiečių saugumo įstaigos prašo ir tautinių laikraščių, kad jie informuotų savo skaitytojus apie galimus pavojus ir kaip jų išvengti. Nors nuolatiniai perspėjimai gali žmones ir įgrįsti, bet nuolat pasitaikančios nelaimės taip pat rodo, kad tie įspėjimai yra reikalingi.

*

Nėra paslaptis, kad lietuvių visuomenė nuo automašinų nelaimių yra labai nukentėjusi, gal proporcingai daugiau, negu pati amerikiečių visuomenė, juk net trys lietuvių rašytojai yra mirę kelyje, tai Škėma, Mackus ir Tininis, nekalbant apie kitų profesijų žmones. Kiekviena gyvybė yra brangi, bet lietuvių visuomenei kiekvienas asmuo dar brangesnis, negu kitoms, gausesnėms, tautoms.

Saugaus vairavimo įstaigos pataria prieš išvažiuojant patikrinti, ar automobilis tvarkingas, ypač stabdžiai ir padangos. Stabdžius apžiūri mechanikas, ir tai nesunku padaryti, bet padangų gerumas jau sunkiau nustatyti, nors žinoma, kad padėvėtos padangos yra pavojingesnės, negu naujos ne vien tik galimo sprogimo atveju, bet padėvėtos padangos daug lengviau slysta šlapiame kelyje.

Išvažiuojant į kelionę reikia pažiūrėti į žemėlapį, kuriuo keliu važiuoti ir kur išvažiuoti, kad netektų susimaišyti kelyje. Gerai, kad šalia vairuotojo žmogus padeda sekti kelią, bet, jeigu pasimeta, vairuotojas neturi bandyti važiuodamas žiūrėti į žemėlapį. Reikia apžiūrėti, kad automobilyje nebūtų palaidų daiktų. Staigaus sustojimo metu gali nuo užpakalinio lango nulėkti koks nors daiktas ir sužeisti keleivį, taip pat ant grindų besivolioją daiktai, kaip buteliai, gali sudaryti pavojų, ypač, jei jie pateks vairuotojui po kojomis. Kraudamas automobilį, stenkis jo neperkrauti, o įsidedant vaistų dėžutę, reikia ją įdėti paviršiuje, o ne nukišti po daiktais. Vairuotojas turi sėdėti patogiai, vairuoti abiem rankom ir gerai matyti veidrodžius.

*

Šalia viso to techninio saugumo, amerikiečių saugaus vairavimo įstaigos neužmiršta priminti ir dvasinio nusiteikimo vairavimo metu. Geros nuotaikos ir pailsėjęs vairuotojas labai daug prisideda prie saugumo. Patariama žmonoms ir vyrams nesipykti, stengtis, kad vaikai automobily nekovotų, o jeigu kovoja, tegu juos ramina kas nors kitas, o ne atsigręžęs vairuotojas. Iš kitos pusės, vairuotojas negali bartis, bet lygiai jis negali meilikautis su šalia sėdinčiais, nes taip pat pavojinga. Vairavimas yra pilnas darbas ir barniai ir meilės reikia palikti kitam kartui.

Patariama nevairuoti pavargusiam ir perdaug pavalgiusiam ar išgėrusiam, nevairuoti per arti kito automobilio, maždaug reikia palikti dešimčiai mylių automobilio tarpą, pvz. jeigu važiuoji penkiasdešimt mylių greičiu, tai reikia, kad tarpe tilptų penkios automašinos. Patariama nesivežti jokių gyvulių, o jeigu jau negalima to išvengti, tai jie reikia laikyti automobily taip, kad negalėtų sutrukdyti vairuotojui.

Patariama nepykti ant sunkvežimių ir taksių vairuotojų. Patariama būti mandagiam, nes grūdimasis, norėjimas pralenkti ir palikti, bandymas būti pirmuoju lengvai įveda į nelaimes. Patariama naudoti saulės akinius tik tada, kai reikia. Šiaip nenaudoti, nes akiniai sumažina matomumą. Taip pat patariama neužkrauti užpakalinio lango, nes tai apsunkina ne tik tavo, bet ir kito vairuotojo matomumą. Reikia, kad būtų gerai pritaikyti veidrodėliai, o taip pat reikia stengtis važiuoti didesniais keliais, nes statistika rodo, kad nelaimių daugiau įvyksta mažesniuose keliuose, negu autostradose. Mažesniuose keliuose sunkiau yra pralenkti ir prasilenkti ir pasitaiko įvairių lėto judėjimo objektų — žemės ūkio mašinų ir gyvulių.

*

Rodos, nieko naujo nepasako tos amerikietiškos taisyklės. Visa tai yra žinoma, tačiau, esą, reikia kartas nuo karto skaitytojams priminti, kad pagalvotų, jog reikia rūpintis kelionių saugumu, nes įpratus važinėti, dažnai užmirštamos būtinos saugumo priemonės. Esą, daugelis nenori prisirišti diržų, kiti bijo, kad nelaimės atveju negalės išlipti iš automobilio, bet praktika rodo, kad prisirišus nebūsi išmestas ir susidūrimo atveju diržas sulaikys nuo atsitrenkimo. Esą, reikia imtis visų priemonių, kad kelionė nebūtų paskutinė. Chicagiškiam net duodamas adresas, kur jie gali gauti saugaus keliavimo brošiūrų.

Amerika jau daugiau kaip milijoną gyventojų prarado keliuose, labai daug prarandama jėgų ir lėšų susidūrimuose ir lieka daug invalidų. Todėl ir kviečiama būti apdairiems. Kadangi mes gyvenam šiame krašte, tai įspėjimas "važiuok ir gyvenk" daugiau ar mažiau liečia ir lietuvius.

A. B.

Spaudoj ir gyvenime

POLITINĖ IŠDAVYSTĖ

Antrojo pasaulinio karo metu Sovietai okupavo Baltijos kraštus ir dabar juos laiko okupacijoje. Tai tarptautinis nusikaltimas, pripažintas Jungtinių Tautų chartos. Tokį politinį nusikaltimą papildė Australijos ir N. Zelandijos vyriausybės. Jų veikimas yra lygus pavogtų daiktų dalybai. Reikia spėti, kad šie du kraštai gaus Judo grąšį. Kadangi liečia ne tik negyvų daiktų pagrobimą ir dalybą, tai yra ir žmonių prekybą — atidavimas tų kraštų sovietams paverčia juos lygiateisiais vergų ir daiktų pirkliais.

Šis įvykis parodo, kad dėl grašio vyriausybės prarado politinę ir krikščionišką moralę.

Praėjusį mėnesį JAV pripažino R. Vokietijos vyriausybę, kaip teisėtą šio krašto tvarkytoją. Iš tikrųjų R. Vokietija yra 100% rusų okupuota. Tūkstančiai rusų kariuomenės ir tūkstančiai tankų, kaip rašo "The Wall Street Journal". Iš tikrųjų R. Vokietijos vyriausybė yra neteisėta, jos niekas nerinko, ją sudarė ir kontroliuoja Maskvos tironai.

Kyla klausimas, kodėl JAV netikrą vyriausybę pripažino, kai per 25 metus ten vyriausybės niekas nerinko? "The Wall Street Journal" taip paaiškina. V. Vokietijos vyriausybė praradusi viltį sujungti abi Vokietijas, todėl JAV vyriausybei nebūtų tikslu nepripažinti R. Vokietijos nepriklausoma.

Panašiu keliu einama ir prie Kubos pripažinimo. Toliau minėtas žurnalas sako, kad, sutvarkius santykius su R. Vokietija ir Kuba, JAV bus pakeliui į de facto politinį pripažinimą arba, kitais žodžiais tariant, pripažinimą tų vyriausybių, kurios tautas kontroliuoja, jeigu jos net neatitinka Valstybės departamento moralės standarto. Pripažinimas netikrų vyriausybių tikromis yra JAV-bių politinis nuosmūkis, ypač turint galvoje Rodeziją, prieš kurios vyriausybę JAV visomis keturiomis piestu stoja.

Atrodo, kad JAV vyriausybė pamažu, bet stipriu žingsniu eina politinės išdavystės keliu. Su Kuba, su Sovietų S-ga ji gali bičiuliautis, sudaryti palankiausias prekybos sąlygas, tuo tarpu su Rodezija ji to negali, nes valdo baltieji diktatoriai. Panašiai buvo ir yra su Graikijos ir Portugalijos naujomis vyriausybėmis. Šios vyriausybės eina komunistiniu keliu ir jau gresia Europos ir Nato apsupimu. JAV vyriausybės pripažinimas komunistinių vyriausybių tik dėl diplomatinių ir prekybinių reikalų, verčia mūsų veiksnius labai rimtai pasvarstyti, ką reikia daryti. Iš to, ką padarė su R. Vokietija, išeitų, kad Sovietų Sąjungai yra jau atiduoti ir Baltijos kraštai. Oficialus nepripažinimas yra nudavimas.

a. m.

Sovietų strategija Balkanuose

Susitarta bendrosios agrikultūros klausimais

J. VAICELIONAS

Kaip vidurinė Europa, taip ir Balkanai yra tarp dviejų karinių blokų: NATO ir Varšuvos pakto. Ta padėtis privedė prie to, kad Brežnevas, Brandtas ir Nixonas pradėjo eilę pasitarimų ir pasirašė sutarčių. Jie vykdė taikingą sugyvenimą. Maskva į tas sutartis mažai kreipia dėmesio. Skelbdama deklaracijas apie taikingą sugyvenimą ir sienų neliečiamumą, ji neatsisako laikyti pavergtas tautas ir siekti tolimesnių imperialistinių tikslų — erdvės praplėtimo, ypač Balkanuose. Tame rajone yra dvi Maskvai bendros ideologijos valstybės, kurios nenori būti Maskvos valdomos. Jos ir trukdo Sovietams per Balkanus veržtis į Viduržemio jūrą.

Susitvarkę su vidurine Europa, Sovietai daro didesnį spaudimą į Jugoslaviją ir Albaniją, neskaitant savo satelito — Rumunijos. Su tomis valstybėmis Maskva būtų lengvai susitvarkiusi, jei ji per klaidą nebūtų išsiauginusi sau didžiausio priešo — kom. Kinijos. Dabar Sovietai turi nesaugų pietinį sparną ir užnugarį.

Bendras žvilgsnis

Balkanus sudaro šešios valstybės: Rumunija, Bulgarija, Turkija, Graikija, Jugoslavija ir Albanija. Tos valstybės yra buvusios Otomanų imperijos dalis. Tie kraštai turi ekonominius ir kultūrinius ryšius. Tų kraštų vadai tariasi Balkanų solidarumo, vieningumo reikalais. Tiesa, ideologiniu ir politiniu atžvilgiu tos valstybės ne vienodos, dėl to pasitaiko ir ten nesklandumų.

Sovietai norėjo "globoti" tuos kraštus, bet ne visur jiems pavyko. Iš Jugoslavijos jie turėjo pasitraukti 1948 m.. iš Rumunijos — 1958 m , ir iš Albanijos — 1961 m. Iš Balkanų valstybių tik Bulgarija dalyvavo Maskvos suruoštoje invazijoje į Čekoslovakiją 1968 m. Po Čekoslovakijos okupavimo, Rumunija, Jugoslavija ir Albanija viešai pareiškė, kad jos ginsis nuo rusų imperialistinių siekimų.

Sovietai, turėdami globalinių problemų su JAV ir kom. Kinija, pradėjo vykdyti koegzistenciją su V. Vokietija, kurią valdo Sovietams palanki socialistų vyriausybė. Ši koegzistencija dar buvo reikalinga ir dėl to, kad daug laisvojo pasaulio komunistų partijų nepanoro būti Maskvos valdomos. Rumunijos kompartijos vadas N. Ceausescu viešai pasakė, kad kiekvienas kraštas turi turėti nepriklausomybę ir niekam nepriklausomą komunistų partiją.

Balkanai ir Europa

Europoje jau nuo 1950 metų vyksta saugumo konferencijos, bet konkretūs susitarimai įvyko tik Sovietų su V. Vokietija. 1970 metais V. Vokietija pasirašė sutartis su Maskva ir Varšuva.

Sovietai, turėdami geras sąlygas vidurinėje Europoje, vengia susitarti dėl bendro Europos saugumo. Jau turimos sutartys Sovietams duos gerus politinius ir ekonominius dividentus. Sutartys su V. Vokietija jiems duos technologijos ir kreditų. Ši Sovietų įtaka vakarinėje Europoje silpnina NATO organizaciją, suskaldydama jos narius.

Genevoje vedami Vakarų - Rytų pasitarimai Europos saugumo reikalais liečia visus Balkanus, įskaitant ir komunistines valstybes: Rumuniją, Jugoslaviją ir Albaniją. Sovietai konferencijose kalba apie valstybių saugumo reikalus, bet didžiausias nesaugumas ateina iš pačių Sovietų dėl jų plečiamo imperializmo. Sovietai nesutinka, kad būtų sumažintos jų karinės pajėgos satelitiniuose kraštuose.

N. Ceausescu, Rumunijos šefas, nepaklusnus Kremliui

Jie aiškina, kad, pasirašant Vakarų - Rytų sutartis, jose negali figūruoti Balkanai. Su Balkanų atskiromis valstybėmis bus susitarta atskirai. Balkanų įtraukimas į Europos bendrą saugumą nesiderina su Maskvos strategija Viduržemio jūroje ir Artimuose Rytuose. Jei Artimuose Rytuose iškils stambesni susidūrimai, iškils Sovietų Sąjungos ir Amerikos stipresnis dominavimas Viduržemio jūroje. Sovietams svarbu turėti Balkanuose gerus tiekimo kelius, uostus, bazes. Vakariečiai tai žino, todėl ir susitarimas dėl Balkanų nevyksta.

Strategija Artimuose Rytuose

Jau 10 metų Sovietai yra didelė karinė pajėga Viduržemio jūroje. Jie čia dominuoja, nes yra suinteresuoti Artimųjų Rytų reikalais. Jie mato, kad Amerika turi bazes Turkijoje ir Graikijoje. Suprantama, tos bazės nėra nukreiptos prieš Libaną ar kurią kitą Artimųjų Rytų valstybę, o prieš Sovietų Sąjungą bei jos satelitus.

Sovietai remia arabų kraštus ne dėl kilniaširdiškumo, bet dėl savų išskaičiavimų. Sovietai Viduržemio jūroje gauna atramą Egipto ir Sirijos uostuose, bet jie taip pat pamatė, kad ir arabų kraštuose politinis barometras labai svyruoja. Kai Egipto valdovu tapo Sadatas, jis iš savo krašto išvarė Sovietų dalinius. Tokiu atveju Sovietams būtų naudingesni Jugoslavijos ir Albanijos uostai, esantieji ne Afrikos, bet Europos žemyne.

Sovietams Balkanai yra svarbūs ir kitais atvejais: kelias į Artimuosius Rytus gabenti ginklus draugams ir sąjungininkams taikos ir karo metu. Vandens kelias pro Bosforą, Dardanelus ir Agejos jūrą sudaro nesklandumų. Tuos vandenis kontroliuoja Turkija ir Graikija. Oro keliu tiekimas taip pat eitų per Jugoslaviją, Graikiją, Turkiją. Žemės keliai mažiau svarbūs, bet ir jais negalima pasinaudoti, kai nėra tinkamų sąlygų. 1970 m. Maskva norėjo per Turkiją geležinkeliais pristatyti ginklų Sirijai, bet Turkija nesutiko.

1973 m. spalio krizė Artimuose Rytuose taip pat Sovietams parodė, kaip svarbu iš anksto turėti laisvus kelius, kuriais būtų galima permesti ginklus ir net karinius dalinius, jei tai būtų reikalinga. Tiesa, Jugoslavijos valdovas Tito buvo palankus arabams, todėl leido Sovietams per Jugoslaviją pasinaudoti oro tiltu į Artimuosius Rytus. Bet tai buvo laikinės sąlygos ir garantijų ateičiai neduoda.

Maskva - Graikija

Nuo 1967 m. Graikija buvo karių valdoma. Pasaulio komunistai keikė Graikijos karinę juntą, bet Maskva su ta Graikijos vyriausybe palaikė glaudžius santykius, nežiūrint įdėjinių skirtumų. Ir Graikijos karinė vyriausybė, kuri buvo Vakarų niekinama, mezgė ryšius su Maskva ir jos satelitais. 1973 m. Graikijos vyriausybė leido Sovietų lėktuvams skristi per savo teritoriją į Siriją ir Egiptą, o draudė nusileisti Amerikos lėktuvams, kurie gabeno ginklus ir aprūpinimą Izraeliui. Tik 1973 m. lapkričio mėnesį, nuvertus G. Papadopoulos, Graikija vėl pasuko į Amerikos pusę, nes Graikija yra NATO narys.

Turkijos - Graikijos susidūrimas Kipro saloje vėl duoda Sovietams vilčių giliau įsibrauti į Balkanus. Jei Graikija tikrai pasitrauktų iš NATO, ko gero, ji taptų Varšuvos pakto nariu. Ar toks žingsnis būtų priimtinas graikų tautai, negalima dar įspėti.

Maskva - Turkija

1960 m. Sovietai pradėjo didinti savo laivyną Viduržemio jūroje, dėl to jie pradėjo gerinti santykius su Turkija: buvo pasikeista aukštųjų pareigūnų vizitais Maskvoje ir Ankaroje, pasirašyta prekybos sutartis, ekonominė parama Turkijai, kultūriniai pasikeitimai, turizmas.

Sovietai nesitenkino normaliais diplomatiniais santykiais su Turkija, bet turėjo tolimesnių tikslų: įtraukti Turkiją į šaltąjį karą prieš Ameriką, kad būtų galima panaikinti amerikiečių bazes Turkijoje. Turkija yra Balkanų valstybė, kuri kontroliuoja išėjimą iš Juodųjų jūrų. Tas apsunkina Sovietų veiksmus Viduržemio jūroje ir Artimuose Rytuose. Stalinas norėjo Turkiją padaryti savo satelitine valstybe, bet tai jam nepavyko. Stalino įpėdiniai ieško kitų kelių Turkiją palenkti savo pusėn be didesnių konfliktų. Maskva vedė Turkijoje stiprią agitaciją prieš NATO, bet rezultatai buvo menki. 1971 m. Turkijoj vėl buvo išrinkta partinė vyriausybė su respublikonų partijos vadu B. Ecevit priešakyje.

Naujoji Turkijos vyriausybė atsargiau laikosi NATO atžvilgiu, nes Amerika yra įsivėlusi Artimųjų Rytų konflikte Izraelio pusėje. Tas Sovietams duoda šiokių tokių vilčių. Dar didesnė krizė iškilo, kai susikibo du NATO nariai dėl Kipro. Ir čia Sovietai nori pridėti savo grąšį, bet jų vengia abi kovojančios pusės. Sovietai ir čia kaltina NATO ir Ameriką dėl jos imperializmo. Ir tokie akiplėšiški Sovietų tvirtinimai jiems jokios naudos neduoda. Sovietų akys nukreiptos į Kiprą, Graikiją ir Turkiją, kad rastų tinkamesnį kelią į Artimuosius Rytus.

Maskva - Rumunija

Nors Rumunija yra Maskvos satelitas, bet savo laikymusi ji prilygsta Jugoslavijai. Ji nuo Maskvos pradėjo nusisukti 1960 metais, kada Chruščiovas norėjo Rumuniją įtraukti į ekonominius reikalus. Rumunijos abu vadovai — G. Dej ir N. Ceausescu stengėsi išlaikyti Rumuniją nepriklausomą nuo Maskvos. Toks jų laikymasis pakėlė jų autoritetą krašte ir užsienyje. Rumunija užmezgė diplomatinius santykius su kom. Kinija. Pastarosios nesutarimas su Maskva labai pagerino Rumunijos padėtį. Vėliau Rumunija be Maskvos pritarimo užmezgė diplomatinius santykius su V. Vokietija. Ji nenutraukė diplomatinių santykių su Izraeliu, kai kilo karas Artimuose Rytuose. Tuos santykius nutraukė Maskva ir kiti jos satelitai. Rumunija rėmė Dubčeką ir nedalyvavo invazijoje į Čekoslovakiją. Jos atstovas komunistų partijos suvažiavime Maskvoje atvirai pasisakė prieš kai kurias priimtas rezoliucijas (kom. Kinijos pasmerkimas). Nors Maskvai nepatinka Rumunijos laikymasis, bet ji į Rumuniją invazijos nedaro. Maskva pamatė, kad Ceausescu Pekine buvo iškilmingiau priimtas, negu JAV prezidentas. Ceausescu nedalyvavo Maskvos satelitų partijų vadų pasitarimuose Kryme. Maskva turi pakęsti tokį Rumunijos laikymąsi, nes dėl invazijos į Čekoslovakiją Maskva buvo pasmerkta ne tik viso pasaulio, bet ir laisvojo pasaulio komunistų partijų.

Ceausescu aplankė daug kraštų. Jo pasisakymai patraukliau skambėjo, negu Sovietų propaganda. Jis sakė, kad visos tautos turi turėti nepriklausomą gyvenimą, negali būti pažeistos kaimynų sienos, nesikišama į kito krašto vidaus reikalus. Jis du kartus lankėsi JAV, nes su tuo kraštu turi draugiškus santykius. Tik pradėjus tiesti Amerikos - Sovietų Sąjungos draugystės tiltus, Rumunija liko Amerikos kiek užmiršta. Jo apsilankymas kom. Kinijoje buvo nuoširdesnis. Kinija davė Rumunijai 250 mil. dol. paramos. Vėliau Kinijos kariška misija lankėsi Rumunijoje ir pažadėjo militarinę pagalbą, jei Rumunijai grėstų pavojus.

Ceausescu net pasiūlė pertvarkyti Varšuvos paktą, kad jame nedominuotų Sovietų Sąjunga. Nors Ceausescu 1971 m. nedalyvavo Sovietų Sąjungos satelitų partijų vadų suvažiavime Kryme, bet 1972 ir 1973 m. tuose suvažiavimuose dalyvavo

(Nukelta į 5 pusl.)

Laisvės netekus

Atsiminimai iš komunistų kalėjimo ir Sibiro

BENEDIKTAS BUTKUS

23

— Prie kairiųjų pažiūrų Lietuvos jaunimo sąjungos priklausiau, tai ir pasiūlė darbą kalėjime dirbti. Šį darbą sutikau dirbti, galvodamas, kad, kaip ir anksčiau, patys lietuviai laisvai Lietuvą tvarkys, neįsidami į svetimųjų bučių, bet dabar matau, kad jau Lietuva rusams parduota, rusų enkavedistai visur savo raudonus snapus kaišioja, nuo kurių dabar jau sunku apsisaugoti. Galvoju, kaip greičiau iš čia ištrūkti.

— Kaip buvusiam mokiniui, patariu ilgai nelaukti ir taip drąsiai pas mane į vienutę nesilankyti, nes iš jos išėjusį gali nuvesti, kur Girkalnio kalvis ir kiti prižiūrėtojai, prieš naująją laisvę nusidėję, "pakūtą" apmąsto.

Nuo to karto savo buvusio mokinio Antano Stoškaus daugiau neteko pamatyti — ar jam iš kalėjimo tarnybos pasisekė pabėgti ar jį į tokią pat vienutę enkavedistai paslėpė? Nors Stoškus ir buvo socialistinės Lietuvos jaunimo sąjungos narys, bet tikras kaimo žaliūkas lietuvis, kuris svetimo, komunistinio teroro savo tėvynėje negalėjo pergyventi.

Vietinio ruselio sūnus Sutkaitis — pirmas NKVD valdininkas

Pilna enkavedisto uniforma apsirengęs, į vienutę ateina dar nuo caro laikų užsilikusio rusintojo Jurbarke sūnus, keletą gimnazijos klasių pabaigęs, jau gerokai paūgėjęs vaikėzas Sutkaitis, apie kurį, dar laisvėje Jurbarko mieste susitikęs, pagalvodavau, kad koks tai žioplelis, iš kitų gimnazijos mokinių išsiskiriantis, tarp mokinių sukinėjasi, komunistų pakurstytas, apie geresnius gyvenimo laikus svajodavo.

Kaip kitur Lietuvoje, taip ir Jurbarke, žinoma, ne visi, bet daug tokių caro palikuonių, buvusių rusintojų sutkaičių, šaravinų, baibakovų, kačerenkovų ir kitų panašių vaikai ar giminaičiai, Lietuvos laukų duonele išmaitinti, laisvos tėvynės mokyklose mokslą įsigiję, su kitų tautybių jaunimo atplaišomis pirmieji pradėjo su savo kraujo broliais, rusiškais komunistais, susibičiuliauti, mūsų laisvą gyvenimą niekinti, pasižadėdami atėjūnams ištikimai tarnauti, jų pareigūnais enkavedistais, "istribiteliais" — lietuvių naikintojais — būti.

Kaip anksčiau laisvės laikais Sutkaitis atrodė apšepęs, atkritusia lūpa gimnazistas, taip dabar mano vienutėje pasirodė nauja rusų enkavedisto valdininko uniforma, ypač su ant galvos uždėta rusų viduramžių kario kepuraite, su į viršų pasmailintu ragu ir prieky kepurės raudona penkiakampė žvaigždė kėlė mano svečią į puikybę, rodos, lyg kas tai ragino jį liurbiu nebūti, savo jaunatviška judrumą, valdžios galybę ant menčių paguldytam žmogui parodyti.

Iš karto į vienutę koją įkėlęs, Sutkaitis lyg ir susisarmatijo pažįstamą jurbarkietį mokytoją radęs, bet netrukus surimtėjo ir išdidžiai pasisveikino:

— Sveikas, pilieti jurbarkieti!

— Mano nužeminta pagarba taip gražiai pasipuošusiems vadams ir vadukams, naujojo gyvenimo kūrėjams jurbarkiečiams! Prašau mane šiuo laiku ne piliečiu, o kaliniu vadinti. Man atrodo, vadinti žmogų tokiu vardu, kokio jis dar "neužsipelnė", nepatogu.

— Kol žmogus dar teismo nenubaustas, Sovietų Sąjungos įstatymai leidžia jį vadinti piliečiu.

— O kai jau teismas žmogų nubaudžia — tai pasiutusiu šunim kaliniu?

Pilietis Sutkaitis iš kišenės išsiima pakelį papirosų "Kazbek", užsirūko ir man pasiūlo pasivaišinti.

— Labai dėkui, pilieti Sutkaiti, man didelė prabanga rusiškus papirosus rūkyti, man jų dūmai gerklę drasko, nuo jų kosiu. Geriau lietuviškus "Kir" rūkyti. Matau, kad sovietinį darbą dirbti Raseiniuose apsigyvenot, o į Jurbarką ar nuvažiuojat?

— Tarnybiniais reikalais dažnai Jurbarką aplankau.

— Kaip ten dabar ilgametis mano mokyklos bendradarbis mokytojas Teodoras Šuravinas jaučiasi? Tur būt, jau mano vietoj mokyklos vedėju dirba?

— Mokytojas Šuravinas šių dienų reikalus gerai supranta ir sugeba prisitaikyti. Žirkles pasiaštrinęs, su šeima nusikėlė į Kauną gyventi, į švietimo ministeriją dirbti, iš rusų kalbos į lietuvių kalbą mokykloms vadovėlius versti, su žirklėmis karpyti...

Visus tuos jurbarkiečių gudrumus meskim į šalį ir prie reikalo artėkim. Va, atnešiau anketą užpildyti ir pasirašyti.

— Kam ta anketa bus reikalinga?

— Prie Tamstos kaltinimo bylos pridėti.

— Jau man tiesiog įgrįso į visokius beveik vienas į kitą panašius klausimus atsakinėti ir pasirašinėti. Štai, kad ir klausimas — pilietybė. Kaip į jį man dabar atsakyti? Kalėjime būdamas, aš visai valstybių pasikeitimų nežinau. Dabar nežinau, kokios aš valstybės pilietis esu? Galvoju parašyti, kad kalėjimo pilietis esu...

(Bus daugiau)

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" ŠVENTĘ BAIGIANT

JURGIS JANUŠAITIS

"Tėviškės žiburių" sukaktuvinė šventė baigėsi. Ji paliks malonų įspūdį, o spaudos žmonėms duos ryžto ištvermingai dar ilgus metus dirbti, kad išeivijos lietuviai galėtų gerėtis skleidžiama šviesa.

Viešint arti Toronto, teko susitikti daug mielų žmonių. TŽ pobūvyje sveikinomės su kolega Pranu Alšėnu. Persimetėme mintimis spaudos žmones, LŽS atliekamus darbus, ateities planus.

Čia pat LŽS-gos Toronto skyriaus pirm. J. Karka, judrus, kupinas idėjų, dedąs visas pastangas, kad Kanadoj gyveną lietuviai spaudos žmonės vieningai dirbtų. Skyrius sėkmingai veikia, atlieka gražų spaudos darbą, turi naujų idėjų ir planų ateičiai.

Prie vieno stalo sėdime su spaudos žmogumi Vyt. Kastyčiu. Tai vienas TŽ redaktorių, sumaniai redaguojąs pasaulines žinias ir atrenkąs žinias iš okupuotos Lietuvos. Jis daug širdies įdeda į TŽ ir yra didelis ramstis kun. dr. Pr. Gaidai.

Ilgiau šnektelėjome su buvusia ketvirtosios tautinių šokių šventės vyr. meno vadove Genovaite Breichmaniene, iš Hamiltono atvykusia į TŽ šventę. Ji plačių užsimojimų, didelės energijos. Ją teko pažinti anos šventės ruošimo metu. Kantri, moka kitų išklausyti, moka kitus darbu uždegti. Turi autoritetą tautinių šokių srityje. Dabar aktyviai yra įsijungusi į Liet. Tautinių šokių instituto valdybą. Jos dėka mūsų tautinis šokis sužibo naujumu, išradingumu, grožiu. Šventė buvo didinga ir meniniu požiūriu. Ir dabar ji tebegyvena tos šventės rūpesčiais. Norinti ją įamžinti gražiu leidiniu. Turinti geros medžiagos, puikių nuotraukų, turinti redaktorių ir pritariančios tautinių šokių grupės. Dabar reikia tik žengti paskutinį žingsnį — leidinį leisti.

Pati Genovaitė Breichmanienė vadovauja savo tautinių šokių grupei "Gyvatarui", kuris ateinančiais metais švęs 25 metų sukaktį. Vadovė rūpinasi šios sukakties įspūdingu paminėjimu. "Gyvataras", vadovaujamas Genovaitės Breichmanienės, mūsų tautinę kultūrą ir gražų tautinį šokį reprezentavo Pietų Amerikoje, kur paliko gražų įspūdį.

Mamertas Duliūnas su žmona atsisakė net sportinių malonumų, sužinoję, kad TŽ šventėje dalyvausiu. Su šia šeima praėjusiais metais teko keliauti Europon, lydint mūsų krepšinio rinktinę. Iš tos kelionės liko daug prisiminimų. Mamertas yra didelis sporto entuziastas. Kanados sportiniame lietuvių gyvenime vaidinęs svarbų vaidmenį.

Valandėlei po koncerto ir banketo buvom pakviesti su pirmininku kun. J. Vaišniu klebonijon pas kun. P. Ažubalį. Pasirodė, kad čia susirinko visi TŽ talkininkai, Anapilio sodybos vadovybė, artimieji bendradarbiai. Vaišingasis šeimininkas kun. P. Ažubalis visus nuoširdžiai priėmė ir vaišino. Visų pokalbis sukosi apie TŽ šventę ir Anapilį.

Negaliu nepasigerėti dr. Antano ir Ados Josiukų šeima. Dėkingi už jų malonų priėmimą. Džiugina jų dukrelės Eglutės išmintingos šnektos. Stebino jos vestos diskusijos apie filmus, apie knygas, apie jaunimo problemas, apie žmogų ir jo auklėjimą. Ji studijuoja chemiją ir ruošiasi mokslo laipsniui. Dr. Antanas Josiukas dirba Tuberkuliozės centre. Savo darbu patenkintas. Kanadiečiai gydytojai jį vertina kaip mokslo ir savo srities specialistą.

Pirmadienio rytą atsisveikiname su šeimininkais ir kupini malonių įspūdžių, kun. Vaišnio vairuojamu automobiliu leidžiamės Chicagos link. Su mumis vėl drauge solistė Danutė Stankaitytė, rašytojas Aloyzas Baronas jau išskridęs Chicagon.

Širdyje dėkingumas TŽ redaktoriui kun. dr. Pr. Gaidai, Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui, Josiukams ir visiems kanadiškiams.

SIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS JAU ČIA PAT

Kiekvienais metais, kai paskaitau žinią laikrašty, kad įvyks ŠALS suvažiavimas, mane apima didelis džiaugsmas: studentija dar lietuviška! Ir mano manymu, Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų suvažiavimas turėtų būti priskirtas prie vieno iš žymiausių Šiaurės Amerikos Lietuvių išeivijos reiškinių.

Universitetas — tai aukštojo mokslo židinys. Čia vystosi brės ta politikai, tautų vadai, būsimi prezidentai. Tai centras, į kurį suvažiuoja iš daugelio pasaulio kraštų jaunuoliai semtis aukštųjų mokslų ir pasaulio istorijos.

Išsilaikymas Lietuvių studentų klubų prie universitetų ir prie kitų aukštojo mokslo intitucijų turi būti mūsų lietuviškai visuomenei vienas iš didžiųjų rūpesčių ir troškimų. Lietuvių studentų klubai universitetuose — tai šaltinis, iš kurio trykšta lietuviška dvasia ir dvelkia dabartinė nelaimė — pavergta Lietuva.

Kiekvienas lietuviško klubo nykimas universitetuose, tai lyg būtų užgesinimas lietuviškos ugnelės, kuri spinduliavo universiteto teritorijoje, skleisdama kitoms tautoms Lietuvos tradicijas, literatūrą, Lietuvos istoriją.

Todėl, tenelieka nei vieno universiteto, nei vienos aukštojo mokslo institucijos, kur yra būrelis lietuviško jaunimo, be suorganizuoto ir įregistruoto lietuvių studentų klubo. Studentų klubai — tai didelė vertybė lietuvių išeivijos gyvenime.

Studentija tą suprato. Šių metų suvažiavimo šūkis — Vienybė. Kad įstengtų išsilaikyti studentų klubai ir kad jų veikla būtų reikšmingesnė, jie turi jungtis į vieną stiprų vienetą — Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų sąjungą, per kurios centrinį organą (centrinę valdybą) būtų galima išlaikyti gerus glaudžius tarpklubinius ryšius, darbo planų suskirstymus ir bendrai būtų galimas didesnių įvykių įvykdymas.

Tik stipri Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų sąjunga gali būti stiprus vienetas — balsas, reprezentuojąs lietuvišką studentiją Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje. Tik studentų klubai, dirbdami sutartinai, galės išminti lietuviškus takus universitetuose, kuriais atžygiuos jaunesnieji ir taip pat jų pačių jaunoji karta — tęsti lietuvišką giją.

ŠAL Studentų suvažiavimas įvyks gražiame ir žymiame Royal - York viešbuty, Toronte, Kanadoje. Tame viešbuty yra vykę ir vyksta žymių politikų konferencijos. Suvažiavimą pasveikins ir darbo užbaigimo baliuje dalyvaus Toronto miesto meras. Juk jo mieste vyksta "North — American Lithuanian Student Convention".

Tris dienas studentija dirbs, diskutuos veiklos planus, išklausys paskaitų, o taip pat vakare turės progos pobūviuose susitikti senus draugus ar susipažinti naujų. Juk tai vienos tautos jaunimas — lietuviai studentai. Nesvarbu kuriame Šiaurės Amerikos universitete jie studijuotų — jų tikslai tie patys: siekti aukštojo mokslo, ugdyti savyje lietuvio jausmą ir garsinti Lietuvos vardą, tradicijas, literatūrą universitetų teritorijose, tame įvairių tautų ir aukštojo mokslo katile.

Linkėtina Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų suvažiavimui optimizmo ir sėkmės!

Liuda Garastaitė

Chicagos žinios

BRANGSTA LAIKRAŠTIS

Pakilus popieriaus kainai "Sun-Times" savo sekmadieninės laidos kainą pakėlė iki 50 ct. Popieriaus tona, kuri 1974 m. sausio 1 d. kainavo 186 dol., nuo 1975 m. sausio 1 d. kainuos 2[illegible] dol.

UŽSIMUŠĖ ŠEŠIOLIKINĖ

Vairuodama automobilį, Jean Solfa, 16 m., North Riverside priemiesy užsimušė, kai jos automobilis paslydęs trenkė į medį. Nelaimė įvyko prie 31 gavės. Toje vietoje per metus jau įvyko apie 20 automobilių nelaimių.

PAPIGINTAS SUSISIEKIMAS

Padėkos dieną Chicagoje bus papigintas susisiekimas, kaip sekmadienį — suaugusiems 25 c., pensininkams 10 c.

ZENITH UŽDARĖ 5 FABRIKUS

Zenith radijo bendrovė penkioms dienoms uždarys penkis savo fabrikus Chicagoje. Tai palies apie 8,000 Chicagos darbininkų.

ALKOHOLIKAI CHICAGOJE

Alkoholikų gydymo centras skelbia, kad Chicagoje yra apie 235,000 alkoholikų. Daugelis jų yra ir narkotikų vartotojai. Labai pakilo moterų alkoholikių skaičius. Jos Chicagos alkoholikų tarpe sudaro 50%.

Mylimam tėvui Lietuvoje mirus,
VYTAUTUI VOLERTUI
ir jo šeimai reiškiame širdingą užuojautą.

PHILADELPHIJOS ATEITININKAI

Mielam klubo nariui
MYKOLUI KIRĖJUI
jo broliui a. a. JONUI Lietuvoje mirus, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Britanijos Lietuvių Klubas

Brangiam ir mylimam vyrui
A. † A. STASIUI ŠILINGUI mirus,
liūdinčią žmoną IRENĄ, dukrą VIOLETĄ, kitus giminės bei artimuosius nuoširdžiai užjaučame ir drauge liūdime.

A. S. Velbasiai

INDIJOS RELIGINĖ IŠMINTIS

originali, dalykinė studrja apie vieną iš šviesiausių Indų religijos laikotarpių parašyta Vytauto Bagdanavičiaus

Kai Azijos religijos šiandien perša mums savo mokslą ir kai kai kurios jų sąvokos darosi kasdieniniai mūsų žodžiai, verta yra susipažinti, kas tose religijose yra vertingo ir ko jose nėra.

Šis atspaudas iš Draugo kainuoja 3 dol. ir yra gaunamas Drauge ir pas platintojus.

WINDERS MEDICAL ARTS.
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5 - 4787
DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
PRISTATYMAS NEMOKAMAI
Mes patelefonuosim jūsų gydytojui

Balzekų šeima

Stanley Jr.
Stanley Sr.
Robert ir
Stanley III

. . . kviečia Jus aplankyti Balzekas Motors ir įsigyti 1975 metų mažą ir taip pat ekonomišką

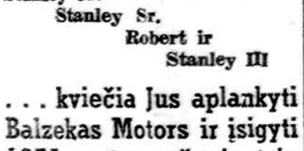

CHRYSLER CORDOBA

ar PLYMOUTH FURY
nuo $3,235.00

Mes stengiamės duoti lietuviams geriausią patarnavimą ir geriausias pirkimo sąlygas.

Turime jaunuoliams mašinų (Cadillac, Buick ir kitų, taipgi ir importuotų), pradedant nuo $50.00

BALZEKAS MOTORS
4030 S. ARCHER AVENUE
Tel. — VI 7-1515

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

KAI NORITE ŠEDEVRŲ

4½ kamb. 16 metų mūras ir garažas. Našlė atiduoda už $15,000.00

2 butų mūras ir 3 kamb. basemente. Garažas. Arti ofiso $28,500.00.

2 butų, 18 metų mūr. Tviska iš lauko ir viduj. Arti Maria H. S. $34,000.

3 butų "octogon" originalas. Modern. viduj. 3 auto garažas. Gražiam Marquette Pke. $46,500.

2 butų mūr. Nauji 2 gazo šildymai. Garažas. Arti mūsų. Bus laisvas už $32,000.

2 butų mūras — 2 po 5 kamb. atskiri šildymai. Prie Parko. $26,000.

10 butų mūr. 2 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas. Alumin. langai, 60 p. lotas. Arti mūsų. $77,000.

Medinis apkaltas 2 butų švarus namas. Naujas gazo šildymas. 50 p. lotas. Garažas. Marquette Pke. $13,500.

Didelis 5 kamb. octogon, mūras. Kabinetų virtuvė, naujas gazo šildymas. Garažas. Prie "Paramos". $22,5500.

3 butų mūr. ir 2 auto garažas. Arti vienuolyno. Tik $30,000.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

MISCELLANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai i rpilna apdrauda.
TEL. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 40 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5980

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas. tel. 651-9625 ar 778-0838

Įvairių prekių pastirkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYS — 447-8806

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

PLATINKITE "DRAUGĄ".

REAL ESTATE

BUD'S REALTY
NAMŲ PIRKIMAS BEI PARDAVIMAS
BUTŲ NUOMAVIMAS
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. — 254-5551

Gražus mūr. bungalow. 5 kamb. su valgomuoju. Platus sklypas. 63 ir Whipple.

1½ aukšto, 2 butai po 5 kamb., įruoštas sklepas. Gerai užlaikytas. 72 ir Campbell.

3 butai ir biznis. Puikus namas. Platus sklypas. Brighton Parke.

4 butų mūrinis. Mūr. garažas. Marquette Parke. Reto gerumo pirkinys.

5½ kamb. mūr. 3 miegamieji. 15 metų senumo, atrodo kaip naujas. 73 ir Artesian.

Notariatas — Draudimai
Income Tax

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. — 436-7878

PALIKIMAS
Marquette Pke. prie vienuolyno gražus 2-jų butų po 5 kamb. mūr. namas. Gazu apšild. Garažas. Tik $26,500. Skambinti Budraičiui.
Bud's Real Estate — 254-5551

M. A. ŠIMKUS
REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitoki blankai.

PRIEŠAIS PARKĄ
3-jų miegamų, 7 kamb. mūr. bungalow. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas.
67th ir Christiana Ave.
Kreiptis į Vito
Bud's Real Estate — 254-5551

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, dolerių certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

HELP WANTED — MOTERYS

SECRETARY
to attorney V. P.
In insurance office.
Must have excellent shorthand, typing qualifications. Good Salary
CALL 763-7104

GOVERNESS — NANNY
Young couple in Lake Forest seeking woman exper'd in child care to help with their 3 children — Ages 9, 5 and 1. Permanent, live-in position 6 days, with private apt. and TV. Other help, winter traveling. Paid Vacation.
Must be English speaking.
TOP SALARY
Call 295-1303

HELP WANTED — VYRAI

SECURITY GUARDS
NEEDED
Must be able to work odd shifts.
Must speak English.
Call 542-7781 — Mr. Walker

VYRAI IR MOTERYS

COOKS (MALE) — Full Time
WAITRESSES AND
COCKTAIL WAITRESSES
Start Immediately
McCORMICK PLACE
Call — 791-6102

PAYROLL CLERK
NCR No. 395
MACHINE POSTER
For small office. Perm't position.
5 day week
Paid Vacations — Paid Holidays
Paid Hospitalization
Call HU 9-5400
An Equal Opportunity Employer

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas kambarys moteriai. Skambint dienomis.
Tel. 927-6790

DĖMESIO!

Maža lietuviška dovana
• • •
Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po $1.25, (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street. Chicago, Ill. 60629.

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis.. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

1974 m. lapkr. 30 d. 8 v. vak.
MARIJOS AUKŠT. MOKYKLOS
AUDITORIJOJE
(California ir 67 gat. kamp.)

BALFO 30-TIES METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI
KONCERTAS
DAINUOJA SOLISTAS V. VERIKAITIS IR JO VADOVAUJAMAS HAMILTONO MERGAIČIŲ CHORAS AIDAS.
Po koncerto PAKŠTO SALĖJE, 2801 West 38th Street, susipažinimo vakarienė ir šokiai.

Kvietimai į koncertą ir vakarienę gaunami –
Marginiuose
ir prie įėjimo.

SOVIETŲ STRATEGIJA

(Atkelta iš 3 pusl.)

ir buvo maloniai sutiktas. Ir Maskva gerbia tuos, kurie jai per daug nesilanksto.

Taikos zona

Maskva nori įsteigti "taikos zoną" Balkanuose. Rusija visada "rūpinosi" Balkanais visokiais prietekstais: Balkanų apsauga, Balkanų sujungimas savisaugai, Balkanai Balkanų tautoms ir t. t. Pavadinimai gražūs, bet ir tarp Balkanų tautų buvo nesutarimų, karų. Balkanų valstybė buvo įkurta 1930 metais. Po antrojo pasaulinio karo Stalinas norėjo Balkanuose įvesti sovietinę taiką. Jis 1948 m. pasiūlė Balkanų federaciją, o kaip tik tais metais Jugoslavija pasitraukė iš Maskvos "globos". 1954 m. buvo įkurta Balkanų sąjunga: Jugoslavija, Graikija, Turkija. Per šią sąjungą Jugoslavija tarsi atsistojo NATO pusėje. Komunistas Tito daugiau pabūgo Stalino, negu Vakarų pasaulio.

Po Stalino mirties jo įpėdiniai nesėdėjo užsidarę Kremliuje, o važinėjo pas draugus ir priešus. Chruščiovas nuvyko į Jugoslaviją ją grąžinti į savo bloką. Prasidėjo taikos zonų siūlymai. 1957 m. lenkai pasiūlė Rapackio planą — laisvą zoną nuo atomų vidurinėje Europoje. Rumunija pasiūlė Stoica planą, kurs jungtų šešias Balkanų valstybes. Jam pritarė ir Chruščiovas. Pastarasis planas buvo susilpninti NATO pozicijoms Balkanų — Viduržemio jūros rajone, eliminuoti JAV atominius ginklus Graikijoje ir Turkijoje. Tas planas turėjo palaidoti 1954 m. sukurtą Balkanų sąjungą ir suartinti Jugoslaviją su Sovietų Sąjunga. Tas planas buvo tik propagandoje. Jam nepritarė Turkija ir Graikija.

1960 m. Balkanuose reikalai pasikeitė. Dėl Sovietų - Kinijos nesutarimų Albanija perėjo į Kinijos pusę. Rumunija laikėsi neutraliai. Jugoslavija taip pat pakrypo į Kinijos pusę. Dabar Jugoslavija ir Rumunija daugiau suartėjo, o taip pat jos pradėjo megzti ryšius su Turkija, Graikija ir kitais nekomunistiniais kraštais. Tuo jos padėjo savo kraštams ekonominiai, statė užtvaras, tiltus, elektros stotis. Jugoslavija ir Rumunija prie savo sienos ant Dunojaus pastatė didelę užtvanką ir pakinkė vandenį gaminti elektrą. Ir Albanija išėjo iš savo izoliacijos ir palaikė ryšius su Jugoslavija, Rumunija ir net užmezgė diplomatinius santykius su Graikija.

Iš Balkanų valstybių tik Bulgarija liko palanki Maskvai, nes ji savo kaimynų labiau bijojo, negu tolimesnių rusų. Ji prisiminė 1913 metus, kada jai teko kovoti su savo kaimynais.

1971 m. Brežnevas lankėsi Belgrade. Jo apsilankymo tikslas buvo ne tik palenkti Jugoslaviją į Sovietų Sąjungos pusę, bet taip pat turėti didesnės įtakos visiems Balkanams. Jis vėl organizuoja Balkanų valstybes, kad galėtų pasiekti savo tikslų.

Washingtono - Maskvos santykių sušvelnėjimas yra laikinas reiškinys. Amerika nesuspės užšachuoti sovietų veržimosi į Balkanus, Artimuosius Rytus ar kitur. Sovietai laikinu santykių pagerėjimu stengiasi pasinaudoti Amerikos ekonomine parama, kaip jie darė ir antrojo pasaulinio karo metu. Jie stengiasi išnaudoti amerikiečių naivumą.

Sovietams bus sunku įvesti taikos zoną Balkanuose, nes čia veikia Tirana - Belgradas - Bukarestas - Pekinas ašis. Bet Sovietai ta linkme veiks ir toliau, kad Balkanuose būtų įsteigta zona pagal pax sovietica, kuri Sovietams sudarytų palankesnes sąlygas per Balkanus veržtis į Viduržemio jūrą ir Artimuosius Rytus.

Mūsų kolonijose

Aurora, Illinois

AUKOS KUDIRKOS FONDUI

LB Auroros apylinkės valdyba prisidėjo prie S. Kudirkos fondo. Asmeniškai ir laiškais buvo renkamos aukos. Buvo aplankyta nedidelis skaičius aukotojų, bet jie dosniai aukojo. Aukojo net ir svetimtaučiai. Pensininkas Juozas Arvydas iš Elgino atsiuntė auką.

Jei mes ir negalime įsijungti į lietuvių organizacinę, kultūrinę ir kitokią veiklą, bet jai pagelbėti yra mūsų pareiga.

ŠELPKIME VARGSTANČIUS TAUTIEČIUS

Kasmetinė rinkliava Balfo šelpiamiesiems pagelbėti jau prasidėjo. Aukos renkamos po namus, o toliau gyvenantiems rašomi laiškai. Šią nelengvą naštą vėl apsiėmė vykdyti Domicelė Vizgirdienė, gyvenanti 70 Chestnut St., Aurora, Ill. 60506, ir B. Jablonskis, gyv. 933 Garfield Ave., Aurora, Ill. 60506.

Prašome aukotojus aukas siųsti minėtiems asmenims nurodytais adresais, nes lankymas tolimesnių vietų nuo Auroros arba susirašinėjimas sudaro asmeninių išlaidų, kurias jie patys apmoka.

Nelaimės ar vargas dažniausia užklumpa žmones netikėtai. Dar gana daug lietuvių šeimų ir pavienių asmenų, sulaukusių senesnio amžiaus, išsibarsčiusių po platųjį pasaulį ir Lietuvoje, yra reikalingi didesnės ar mažesnės paramos.

V. Paulauskas, Šiaurės Rytų Pennsylvanijos apyg. LB pirm.
Nuotr. K. Čikoto

LIETUVIŲ FONDUI ŠIMTINĖ

Senosios kartos geraširdė lietuvė našlė Vera Padeginskienė (Page) per O. Vizgirdienę paaukojo Lietuvių fondui šimtinę. Su šia šimtine buvo baigta Auroros apylinkei nustatyta kvota. Ir ją baigė ne tas tautietis, kuris galėtų lengvai tūkstantį paaukoti, bet pensininkė Padeginskienė.

Ji yra vienintelė senosios kartos lietuvė paaukojusi Lietuvių fondui. Ji nemažai yra parėmusi ne tik Balfą aukomis, bet ir atskiras šeimas Vokietijoje, kol jos buvo reikalingos pagalbos. Kaip ir kiti senosios kartos lietuviai yra atvykusi į šį kraštą dėl geresnio duonos kąsnio. Sunkios buvo pirmosios dienos, bet jos buvo iškentėtos ir kietu darbu buvo užtikrintas senatvės pabaigai gyvenimas savo darbo sutaupomis, su kuriomis ji pasidalina su vargstančiais.

Veik dauguma Auroros naujųjų ateivių Lietuvių fondui yra paaukoję po šimtinę ir dvi. Kai kurių ir vaikai jau tapę fondo nariais. Bet dar yra tokių, kurie galėtų tūkstantinę įnešti. Gal būt, jie prisidės prie antrojo milijono.

APYLINKĖS GEGUŽINĖ

Apylinkė pirmomis gyvavimo dienomis kelis kartus buvo surengusi gegužines, bet jos vos pateisindavo į jas įdėtas išlaidas. Kelis metus buvo visai susilaikyta nuo jų rengimo.

Šią vasarą gegužinė buvo surengta A. ir P. Vizgirdų sode. Tai buvo lyg kokios šeimyniškos iškilmės, nes susirinko kuklus skaičius narių ir svečių, bet gegužinė pasisekė visais atžvilgiais ir pralenkė anksčiau rengtas.

Dovanų suaukojo nariai. Moterys rankdarbių, o vyrai kitų daiktų. Gi Jonas Kakšteinas ir Justinas Vizgirda (iš Chicagos) padovanojo vertingų ir gražių medžio raižinių - dirbinių. Abu yra pasižymėję medžio raižinių mene ir jų darbai puošia ne vieno lietuvio butus.

Darbščios šeimininkės pagamino skanių valgių. Svečių buvo iš Chicagos, Melrose Parko, St. Charles ir kitur.

APSIRGO APYLINKĖS NARYS

Buvęs apylinkės valdybos pirmininkas ir ilgametis narys Juozas Vizgirda buvo porai savaičių paguldytas į ligoninę. Dabar gydosi namie žmonos prižiūrimas J. Vizgirda turi bičių ūkelį, kurio medumi naudojasi net ir čikagiškiai.

Apylinkės narių sąraše buvo apie 50 proc. senosios kartos lietuvių. Bet amžiaus našta ir ligos juos išrovė iš apylinkės. Senosios kartos narių dar yra likęs Walteris Tomkevičius, bet ir jis jau senelių namuose.

Seniausias narys buvo Petras Ragauskas. Jis mirė sulaukęs 90 metų.

B. Obeliūnas

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1974 m. lapkr. 24 d., 10:30 val. vak. mirė mūsų mylima motinėlė

A. † A. Katherine Lukosevicz

LUKAS
BUČAITĖ

Daugelį metų gyv. Marquette Parko apylinkėje, Chicago, Ill. Gimė Lietuvoje, Tryškių parapijoje, Kairiškių kaime.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Edward Budreck, marti Violet, duktė Eleanore Briedis, žentas Bruno, 2 podukros Jadvyga Maskin su šeima ir Helen Pahnke su vyru ir šeima, anūkai: Elizabeth Katherine ir David Budreck, uošvė Veronica Briedis. Lietuvoje 3 broliai ir 3 seserys su šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Žemaičių klubui ir Don Varnas Am. Legion Post auxiliary.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks treč., lapkr. 27 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: SŪNUS, DUKTĖ, PODUKROS MARTI, ŽENTAI IR ANŪKAI.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Laidotuvių . Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
3845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MARINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

A. † A. DOMICELĖ BALSIS
(ŠIDLAUSKAITĖ)

Gyveno Chicago, Illinois.

Mirė lapkričio 25 d., 1974, 12:30 val. ryto.

Gimė Lietuvoje, Šaulių apskr., Kuršėnų parap., Rakčių kaime. Amerikoje išgyveno 62 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Helen Contino, žentas Ben, marti Katherine Balsis, žentas Antanas Rainis, 6 anūkai, 11 proanūkų, brolvaikiai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Mirusios sūnus buvo a. a. Juozapas ir duktė buvo a. a. Anna Rainis.

Priklausė Tretininkų, Maldos Apaštalavimo, Gyvojo Rožančiaus ir Šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų draugijoms.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips kopl., 3307 S. Lituanica Avenue. Laidotuvės įvyks trečiad., lapkričio 27 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Duktė, žentai, marti, anūkai ir proanūkai.**

Laid. direkt. Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401

EUDEIKIS
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
TRYS MODERNIOS KOPPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
—TEVAS IR SONUS—
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. — Telef. GRovehill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTI AUTOMOBILIAMS STATYTI

Lietuvoje mirus
A. † A. JONUI KIRĖJUI,
gili užuojauta jo broliui Mykolui, gyvenančiam Chicagoje.

J. ir Z. Budriai

A. † A. STASIUI ŠILINGUI mirus,
jo žmoną IRENĄ, dukrą VIOLETĄ, uošvę IDĄ BAKŪNIENĘ ir gimines nuoširdžiai užjaučiame.

Filina Braunienė
Adolfa ir Juozas Totoraičiai
Elena ir Tadas Varankai

Mylimai žmonai ir motinai

Pulcherijai Rėklaitienei mirus,

jos vyrą pulk. ANTANĄ, dukrą VIDĄ ir sūnų VYTAUTĄ su šeimomis, gen. M. RĖKLAITĮ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

VILHELMINA GENIENĖ, LIUDA GVILDIENĖ
NIJOLĖ IR BALYS POŠKAI
EGLĖ IR BRONIUS ARAI

PADĖKA
A. † A. Stasys Baipšys

Mūsų mylimas tėvas ir brolis mirė 1974 m. lapkr. mėn. 17 d. ir buvo palaidotas lapkr. mėn. 20 d. Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kan. V. Zakarauskui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą, ir plydėjo velionį į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė Šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisiuntė velioniui gėlių, bei pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Duktė Laimutė, sesuo Bronė Numgaudienė
švogerka Zofija Parokienė ir jų šeimos

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleistoj knygelėje. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naująsias šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atskaito kintamąsias dalis, Jūs šioj knygelėje galite sekti visas nekintamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesmių. Tai labai naudinga knygelė.

Užsisakykite šį šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Užsisakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SONUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Emilija Pakalniškienė,** Vyčių skyriaus "Draugo" dienraštyje vedėja, išskrido į Vakarų Vokietiją, į savo jauniausio brolio a. a. Vinco Olšausko laidotuves. Dėlei šios priežasties Vyčių skyriaus šią savaitę nebus.

× **"Laiškų Lietuviams" konkursas** baigiasi gruodžio 31 d. Jau sudaryta konkurso vertinimo komisija: Danutė Bindokienė, Algirdas Grigaitis, Aleksandra Likanderienė, Vytautas Kasniūnas ir Nijolė Užubalienė. Laimėtojams premijos bus įteiktos "Laiškų Lietuviams" sidabrinio jubiliejaus šventėje 1975 m. vasario 23 d. Jaunimo Centre. Bus iškilmingas banketas ir meninė programa, kurią atliks Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, akompanuojant Manigirdui Motekaičiui.

× **Donna ir Antanas Kamm** iš Seminole, Fla., kur praleidžia žiemas, buvo atvykę į Chicagą ir apsistoję pas Augustą Šatkienę Cicero. D. Kamm, kaip Liet. Kat. Moterų s-gos centro v. pirm., sukvietė posėdį pas centro vald. sekr. Marie Panavienę ir svarstė aktualius sąjungos reikalus. Be to, jie aplankė savo artimuosius, sergantį Jurgį Drulį ir kt.

× **Šv. Kryžiaus ligoninės** koplyčioje buvo šv. Mišios už mirusius medicinos štabo narius. Koncelebracines šv. Mišias laikė kun. A. Zakarauskas, kun. P. Kelpšas ir kun. H. Nitz. Skaitymams vadovavo dr. J. D'Andrea, giedojo sol. A. Brazis, vargonais pritariant ses. Rasarjai ir ses. Celitai. Minėjime, kuris buvo ligoninės kavinėje, invokaciją skaitė vysk. V. Brizgys, palaiminimą pabaigoje suteitė kun. H. Nitz.

× **Dail. Romas ir Jūra Viesulai** iš Glenside, Pa., Lietuvių Bendruomenės spaudos vajaus proga pirmieji užsisakė "Draugą". Anksčiau jie ilgai gyveno ir dirbo Romoje.

× **Lietuvos Vyčių** seniorų kuopa delegatus išsirinko jai atstovauti ALK federacijos seime. Seimas įvyks lapkričio 30 d. Marijonų vienuolyno salėje.

× **Chicagos Aukšt. lit. mokykloje** lapkr. 30 d. pamokų nebus.

× **Prasminga Kalėdų dovana.** Tai Lietuvių Fondo išleisti Lietuvos 3-jų prezidentų ir karaliaus Mindaugo medaliai. Kai šiandien yra viskas labai pabrangę, medalius galite gauti sena kaina, būtent: 3-jų prezidentų — $10.00 ir Mindaugo — $12.50. Medalių dėžutė — $2.50. Užsakant paštu, pridėti 75 pašto išlaidom. Adr.: **L.F., 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Illinois 60629, tel. 925-6897** (sk.

× **Jei reikia gintaro** — žiedų, medalionų, auskarų, karolių, sagių, apyrankių ar bet ko kita, TERROS rinkiniai vieni iš didžiausiųjų. Čia pat didelis pasirinkimas aukso apyrankių, grandinėlių, kryželių, medalionų, žiedų su įvairiais brangiaisiais akmenimis ir kitokių papuošalų. **Terros** adresas — 3235-3237 West 63rd Street, Chicago, Ill., telef. — 434-4666. (sk.)

× **Teisininką Julių Smetoną,** gyv. Clevelande, Ohio, pereitą trečiadienį ištiko sunkesnis širdies priepuolis. Gydomas ligoninėje.

× **Ona Gineitienė** serga ir gydoma Central Community ligoninėje dr. Maciūno priežiūroj. Guli kambary 230.

× **Alb. Baškauskienė,** Brockton, Mass., išbuvusi daugiau mėnesio ligoninėje, kur jai padaryta nugaros operacija, lapkričio 23 d. išėjo iš ligoninės ir apsistojo kuriam laikui pas Baužienę, 2608 W. 69 St. Al. Baškauskienė ligoninėje gulėjo geroj dr. Šabanienės ir dr. Kaganic priežiūroje.

× **Josephine Rugienius-Rimkienė,** gyv. Marquette Parko apylinkėje, anksčiau turėjusi sunkią operaciją, dabar vėl yra susirgusi, bet visomis pastangomis globoja savo sunkiai sergantį vyrą, lengvindama jo skausmus.

× **Inž. R. Kudukis,** einąs atsakingas pareigas Clevelando mieste, PLIAS - ALIAS suvažiavimo atidaromajame posėdyje, lapkričio 28 d. pasakys pagrindinę kalbą.

× **Jonas K. Karys,** Bridgeport, Conn., žinomas numizmatikos žinovas, kelių didelių knygų autorius, remia savo dienraštį. Dėkodamas už kalėdines kortelės, prisiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Aukomis po 5 dolerius** savo dienraštį parėmė:
B. Jurgutis, Cicero,
Kun. J. Tamulis, Roscommon,
Justas Stropus, Montreal,
T. Sabaliauskienė,
Roma Murphey, Indianapolis,
S. Butvila, Detroit,
M. Macežinskas, Brooklyn,
J. Sabanas, Chicago.
Už paramą esame dėkingi.

× **Aukų po 5 dolerius** prisiuntė:
Gene Oksas, Grand Rapids,
Ignas Jasinskas, La Porte,
Paulina Kankalis, Chicago,
K. Rutkauskas, Rockford,
Ant. Grinius, Detroit,
M. Kšeckauskas, W. Palm Beach,
V. Ostrauskas, Chicago.
Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× **Aukų po 3 dol.** atsiuntė: Julia Gasiūnas, A. Verbickas, Ed. G. Petrauskas, El. Pušneraitienė, K. Degutis, J. Doveinis, A. Šlapkauskas, B. Brizgys, S. ir J. Kvečai, P. Stelmokas, J. Pečkaitis, St. Povilaitis, A. Grusys. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Dailininkė E. Marčiulionienė** po kelių metų vėl pasirodys su naujais keramikos darbais, įvairi formomis ir turtinga spalvomis. Jos individuali paroda bus nuo gruodžio 7 d. iki gruodžio 15 d. J. Centro mažojoj salėj. (pr.)

× **Solistė Roma Mastienė** giedos per gedulingas šv. Mišias, Jaunimo centro koplyčioj, gruodžio. m. 1 d. 11 val. Šv. Mišios yra dedikuotos už visus mirusius lietuvius inžinierius ir architektus. (pr.)

× **Rytoj, 8 v. v. Jaunimo Centre prasidės III Teatro Festivalis.** Atvyksta Rochesterio, Hamiltono ir Los Angeles Jaunimo Teatrai. Prie jų jungiasi ir Čikagos LB Jaunimo Teatras. Vaidinimai vyks kasdien: trečiadienį 8 v. v., ketvirtadienį 5 v. v., penktadienį 8 v. v., šeštadienį 8 v. v. ir sekmadienį 2 val. popiet. Sekmadienį 6 v. v. Žymenų banketas ir aktorių pagerbimo šventė. Bilietai Marginiuose, Vaznelių prekyboje ir prie įėjimo vaidinimų dienomis (pr.)

Prieš PLIAS ir ALIAS suvažiavimą susitiko ALIAS Chicagos skyriaus valdyba su Technikos Žodžio ir spaudos atstovais. Iš kairės į dešinę: žurnalistas Vladas Būtėnas, Moterų pagelb. vieneto pirmininkė L. Lapienė, valdybos pirm. inž. Kostas Burba, Draugo redakt. Bronius Kviklys, žurn. Jurgis Janušaitis. Stovi: J. Rimkevičius, P. Bulika, Vyt. Vintartas, V. Jautokas, J. Martinkus, M. Kvedaras ir J. Sakalas.
Nuotr. Zigmo Degučio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SOL. P. RAGIENĖS REČITALIS

Lietuvių gydytojų dr-jos pagalbinis moterų vienetas jau kelintu savo parengimu džiugina Chicagos lietuvius. Sekmadienį šio sąjūdžio stipendijų fondas suruošė sol. Praurimės Ragienės rečitalį Jaunimo centre.

Solistė Praurimė Krasauskaitė-Ragienė yra lyriškai dramatinis sopranas, dainavimo mene subrendusi Chicagoje, dirbdama su sol. I. Motekaitiene. Jos sekmadienio repertuare vyravo tarptautinio garso kompozitorių kūriniai: Saulių kraštas, Pavasaris — arijos iš Handelio operų Tamerlanas, Otho. Įsijautimas ir interpretacija klausytojus maloniai nuteikė. Nuosaikus balso apvaldymas, geras tarimas — geroji solistės savybė.

Idiliškai nuskambėjo E. Griego dainų ciklas Kalnų mergaitė. Melodijų žaismingumas susilaukė gausių publikos plojimų.

Pianinu dainavimą palydėjęs muz. M. Motekaitis lengvai vedė melodijas, ryškiai perteikdamas kompozitoriaus sukurtas gamtos garsų ir nuotaikų imitacijas.

Koncertą praturtino Fred Lewis fleita, solistei dainuojant Schuberto Piemenuką ant uolos.

Rečitalio repertuaras pasižymėjo naujumu ir sistemingumu. Po pasaulinio garso kompozitorių buvo supažindinta su Baltijos kraštų kompozitoriais. Solistė padainavo estų kompozit. Hener Paukštelis miega lizde, latvių — J. Medins Kaip aš tave myliu. V. Jakubėno: Skamba, skamba kanklės ir Kai numirsiu bei V. Jurgučio Mergaitė namų šešėliuose. Tai penkių dainelių ciklas, apdainuojąs mergaitę įvairiose namų situacijose.

Į rečitalio pabaigą solistė vėl grįžo prie tarptautinių kompozitorių, padainuodama Marietos dainą iš Korngoldo operos Miręs miestas, Elenos ariją iš Verdi Sicilijos mišparų.

Publika gausiais plojimais bisui išprašė Gegutę (O. Metrikienės), Tykiai, tyklai Nemunėlis teka (Br. Budriūno).

Rengėjų vardu programos atlikėjam ir svečiams padėkojo A. Lipskienė, džiaugdamasi, kad buvo paremtas stipendijų fondas. Pakvietė publiką pasivaišint kavute. Besiskirstydami dalyviai džiaugėsi, kad šiuo koncertu solistė Ragienė įsirikiavo į mūsų solisčių tarpą.

Sceną puošė dail. J. Daugvilos "Sidabrinei dienai" sukurta didžiulė meniška verpstė. Pažymėtinas programos leidinio pilnumas: duoti dainų pavadinimai abiemis kalbomis, nurodant žodžių autorius, ir duotas dainų turinio vertimas **J. Pr**

× **Pranas Gaižutis,** Oakville, Conn., džiaugdamasis "Draugo" kalėdinėmis kortelėmis, užsisakė jų didesnį kiekį ir šia proga prisiuntė 15 dolerių auką jam stiprinti. Labai ačiū.

× **Mrs. G. Širmenis,** Penn Yan, N. Y., aukojo 10 dolerių. Labai ačiū.

× **Šokius rengia Neries sporto klubas** šį šeštadienį. Playhouse patalpose, 2515 W. 69 St., 8 val. vak. Šeimininkauja vyrai krepšininkai. Kviečiame visus. (pr.)

× **Pulcherija Reklaitienė** mirė lapkr. 25 d., 3:30 val. ryto. Lapkr. 28 d. bus pašarvota Petkaus Marquette koplyčioje. Laidotuvės — šeštad., lapkr. 30 d. Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvių Fondui. Smulkesnės žinios bus paskelbtos sekančios dienos "Draugo" laidoje. (pr.)

Nijolė Sparkytė vadovauja Aušros Vartų skaučių sekstetui "Žiežirboms", kurios gruodžio 7 d. atliks programą Kr. Donelaičio Lituanistinės mokyklos vakare-baliuje. Matyti pirmoj eilėj Vilija Vakarytė, Rūta Zubrickaitė, Vita Šerelytė. Antroj eilėj: Judita Fabijonaitė, Nijolė Sparkytė, Sigutė Mikutaitytė.

PULK. KAZIO ALIŠAUSKO PAGERBIMAS CHICAGOJE

Lietuvių moterų federacijos Chicagos skyriaus rūpesčiu ir iniciatyva kultūrinių popiečių serijoje praėjusį sekmadienį Tautiniuose namuose buvo pagerbtas pulk. Kazys Ališauskas, žinomas mūsų nepriklausomybės kovų istorijos puoselėtojas ir konkretus šios srities darbininkas, parašęs kapitalinį veikalą, "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės, 1918-1920". I tomas. Tai kovos su bolševikais ir bermontininkais. Gaila tik, kad pats pulk. K. Ališauskas jam skirtame pagerbime negalėjo dalyvauti: jis yra tik ką grįžęs iš ligoninės ir dar nerizikavo stipriau pajudėti.

Popietę atidarė inž. J. Jurkūnas, pakviesdamas programai vadovauti Viliją Kerelytę. Jos pristatoma ir gražiu žodžiu pravesta programa buvo gerai balansuota ir neištęsta. Pirmiausia gen. M. Reklaitis nupasakojo pulk. K. Ališausko gyvenimo kelią. Lt. J. Bražys pateikė atsiminimų pluoštelį iš kontaktų su pulk. K. Ališausku ir perskaitė jo paskaitą, akcentuojančią mūsų nepriklausomybės kovų kritiškuosius momentus. Paskaitos iliustracijai išstatytas karinių situacijų schemas paaiškino gen. M. Reklaitis. Minėtąją pulk. K. Ališausko knygą aptarė ir rekomendavo visiems čia pat įsigyti J. Jurkūnas. Popietės rengėjoms ir dalyviams savo ir visos šeimos vardu padėkojo p. Ališauskienė. Oficialiai popietės programai pasibaigus, visi šeimininkių dar buvo pavaišinti užkandžiu ir kava. **kz.**

JAUKUS BRIGHTON PARKO LITUANISTINĖS MOKYKLOS POBŪVIS

Brighton Parko lituanistinė mokykla šiais metais švenčia savo 25 metų sukaktį. Pagrindinis minėjimas ruošiamas ateinantį pavasarį ir bus rišamas su mokslo metų mokykloje pabaiga. Tačiau šis neeilinis įvykis buvo gražiai prisimintas mokyklos tėvų komiteto suruoštame parengime — baliuje, kuris įvyko lapkričio 23 m. Balio Pakšto svetainėje. Jame dalyvavo per 200 mokinių tėvų ir svečių.

Pobūvį pradėjo tėvų komiteto pirm. Justinas Vizgirda, pasveikindamas susirinkusius ir pristatydamas kai kuriuos svečius: parapijos kleboną, globojantį mokyklą, prel. D. Mozerį, mokyklos vedėją Sofiją Jonynienę, kapelioną kun. Fabijoną Kireilį ir kitus. Vakaro programai vadovauti pakviesta Janina Mikutaitienė.

Programinę dalį atliko "Aušros Vartų" 'tunto skautės — "Žiežirbos". Nijolė Sparkytė (vadovė), Sigutė Mikutaitytė, Vita Šerelytė, Vilija Vakarytė. Gitara akomponavo Rita Zubrickaitė. Jos visos sutartinai ir labai gražiai padainavo šiuos dainos ir muzikos dalykus: Nuvyto jau žibuoklės, Pamilo dobilas, Pienę ir bisui — Kareivėlį. Susirinkusieji svečiai negailėjo dainininkėms karštų plojimų ir valiavimų, kurių jos buvo vertos.

Po to svečiai, susėdę prie stalų vaišinosi pačių mamyčių paruoštais valgiais ir, B. Pakšto orkestrui grojant, pasišoko.

Brighton Parko lituanistinė mokykla, be pertraukos veikianti 25 metus, yra visos lietuvių kolonijos garbė ir pasididžiavimas. Ją materialiai ir moraliai remia ir tie lietuviai, kurie savo mokyklinio amžiaus vaikų neturi ar jie jau mokyklą baigė.

Mokyklos siela — jos vedėja Sofija Jonynienė, gerai paruošta pedagogė, žinoma vadovėlių autorė. Kiti mokytojai: kapelionas kun. F. Kirelis, seselė Perpetua (šiuo metu serga), Grasilda Meiluvienė, Rūta Juškienė ir muzikas Faustas Strolia.

Tėvų komitetą, kuris nuoširdžiai mokykla rūpinasi ir žūri, kad jai nieko netrūktų, šiuo metu sudaro: Justinas Vizgirda (pirm.), Petras Peleckas, Janina Mikutaitienė, Vida Šlienė, Rūta Spurgienė, Ona Jasiulaitienė, Kazys Daulys, Ignas Miliauskas. Mokyklos kontrolės komisija: Janina Peleckienė ir Bronė Juozaitienė. **(bk)**

MILIJONO DOLERIŲ SUTELKIMO VAKARIENĖ

Daug lietuviai įvairioms šalpos ir visuomeniniams darbams sudėjo milijonų, bet pastovaus milijono dolerių sutelkimas yra istorinis, nes ta suma įgalins pastoviai remti mūsų kultūrinius reikalus. Milijonas dolerių, pradėtas telkti prieš daugiau kaip dešimtmetį, jau yra realybė. To džiaugsmo šventė įvyko praėjusį šeštadienį Chicagos Jaunimo centre. Į šventę atsilankė keturi šimtai fondo rėmėjų. Vakarienę pradėjo trumpu žodžiu pasveikindama svečius ruošimo komiteto pirm. Marija Remienė. Pakviesta vakarui vadovauti Irena Pemkienė pasidžiaugė Lietuvių fondo narių ir vadovų ryžtu, nes to vieningo užsimojimo dėka buvo įvykdytas istorinis užmojis. Dr. J. Valaitis, Lt. f. pirmininkas, savo trumpame žodyje iškėlė fondo narių ir pirmojo jo iniciatoriaus ir vykdytojo dr. A. Razmos reikšmę. Ypač išryškino pilkąjį lietuvį, kuris be didelių išteklių su didžiausiu įsitikinimu fondo reikšme jį rėmė. Priminė pirmąjį posėdį, kuriame dalyvavo prel. M. Krupavičiaus, entuziastingai pasisakęs už tokio fondo steigimą. Raštu sveikino Lietuvos gen. kons. J. Daužvardienė, pasidžiaugdama Lietuvių fondo atliktais uždaviniais, pažymėdama, kad tai yra istorinis įvykis. Prieš vakarienę maldą sukalbėjo kun. A. Kezys. Vakarienės metu PLB pirm. inž. Br. Nainys sveikindamas iškėlė LF reikšmę mūsų kultūrai ir švietimui, be kurio pagalbos nebūtų švietimui vertingų pratimų ir vadovėlių. Jeigu šiandien ginčijamasi dėl vadovėlio tinkamumo, jei ne Lietuvių fondas, tokio ginčo nebūtų nes nebūtų ir vadovėlių. PLB vardu įteikė dr. A. Razmai patriotinio turinio medžio raižinį, o dr. Elenai Razmienei puokštę rožių. Po to buvo prisiminta eilė didesnių LF rėmėjų, įstojusių šio vajaus užbaigimo proga. Sąrašas buvo paskelbtas specialiame vakarienės dalyviams išdalintame lape. Milijoną užbaigė Vagos bendrovė 1000 dol. o naująjį milijoną pradėjo su 1000 dol. Jurgis Mažeika ir Jurgis Janušaitis, Paramos krautuvės savininkai. Ilgesniame žodyje vysk. V. Brizgys pabrėžė, kad tai ne pirmas lietuvių sutelktas milijonas, nes daug milijonų lietuviai sutelkė šalpai, o religinei šalpai net per milijoną dolerių.

Dr. A. Razma, LF fondo sumanytojas ir vykdytojas, trumpame sveikinime dėkojo visiems ištikimiems LF rėmėjams, apgailestavo, kad nėra LF vicepirm. pulk. A. Reklaičio, didelio LF talkininko, dėkojo spaudai ir visiems kitiems rėmėjams.

Akcentavo, kad fondas tarnauja Lietuvių tautos gerovei, kvietė vieningai jungtis į LF eiles, priminė, kad tik pozityvus nusiteikimas, o ne negatyvi kritika iškėlė fondą į dabartinį stovį, nors konstruktyvios kritikos LF ir nebijo. Kvietė visus stoti į LF, kad nė vieno lietuvio neliktų anapus LF ribų. To reikalauja mūsų pavergtoji Lietuva.

Meninę programos dalį atliko Antras Kaimas, eile ilgesnių ir trumpesnių skičių linksmai nuteikdamas svečius. A. Kaimas buvo sutiktas labai šiltais plojimais, jaunieji aktoriai tikrai buvo puikiai pasiruošę. Jo dalyviai: Algirdas T. Antanaitis, Romas Stakauskas, Jūratė Jakštytė, Vaigalė Kavaliūnaitė, Nijolė Sparkytė, Eugenijus Būtėnas, Juozas Aleksiūnas. Techniniai asistentai: Juozas Kaunas, Vincas Lukas.

Vajaus rengimo komitetą sudarė: Marija Remienė, pirmininkė, Marija Ambrozaitienė, Marta Babickienė, Jonė Bobinienė, Jadvyga Dočkienė, Sofija Džiugienė, Salomėja Endrijonienė, Marija Grėbliūnienė, Vilhelmina Lapienė, Kazimiera Leonaitienė, Faustina Mackevičienė, Juozas Masilionis, Pranė Masilionienė, Marijonas Ostrauskas, Zuzana Pupienė, Ona Venclovienė, Nijolė Vengrienė.

Vakaro metu buvo dovanų dalinimas, svečiai, vadovaujant žurn. J. Janušaičiui, turėjo progos laimėti dr. A. Razmos dovanotą dail. V. Vaitiekūno paveikslą, dail. A. Petrikonio paveikslą ir Salomėjos ir Vytauto Janulaičio dovanotą šampano dėžę, kuri teko keturiems laimėtojams.

Svečiai pasišoko Vyties orkestrui grojant. Tikrai tai buvo džiaugsmo vakarienė, nes milijono dolerių sutelkimas nėra eilinis įvykis, liudijąs lietuvių ryžtą ir vienybę. **L. Galinis**

TREČIADIENIS, lapkričio 27 d., 8 val. vakaro
Anatolijaus Kairio MANO SENELIS, rež. D. Lapinskas
KETVIRTADIENIS, lapkričio 28 d., 5 val. popiet
Kartojama trečiadienio programa (3 v. futureska)
PENKTADIENIS, lapkričio 29 d., 8 val. vakaro
Vinco Kudirkos VIRŠININKAI, rež. A. Cleminis
Scenai pritaikė Jurgis Jankus (6 pav. satyra)
ŠEŠTADIENIS, lapkričio 30 d., 8 val. vakaro (3 v. komedija)
V. Alanto ŠIAPUS UŽDANGOS, rež. E. Dauguvietytė-Kudabienė
SEKMADIENIS, gruodžio 1 d., 2 val. popiet (3 v. drama)
Jurgio Gliaudos NAKTIS, rež. D. Mackialienė
SEKMADIENIS, gruodžio 1 d., 6 val. vakaro
Žymenų įteikimo vakaras, praveda Emilija Pakštaitė

TREČIAS JAV IR KANADOS
TEATRO FESTIVALIS
1974 m. lapkr. 27, 28, 29, 30 ir gruod. 1 dienomis
DALYVAUJA: Chicagos, Hamiltono, Los Angeles ir Rochesterio draminiai sambūriai.
JAUNIMO CENTRAS, 5620 South Claremont Avenue

BILIETAI Į VAIDINIMUS po $4.00, $3.00 ir $2.00 gaunami Marginiuose, Vaznelių prekyboje ir vaidinimų dienomis prie įėjimo. Prašome įsigyti iš anksto, nes visos eilės numeruotos.

KVIETIMAI Į ŽYMENŲ BANKETĄ, $5.00 asmeniui gaunami tose pačiose vietose ir pas platintojus. Programoje: Režisierių ir aktorių pagerbimas, Žymenų įteikimas, Balio Pakšto variacijos, L. Alensko elektronika, festivalinės vaišės, žemaitiškas baras ir kt.

Paremkite Teatro Festivalį atsilankymu arba aukomis. Prašome siųsti šiuo adresu: III Teatro Festivalis, 8457 S. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60652

RENGĖJAS — JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ